

U C H W A Ł A Nr

RADY MINISTRÓW

z dnia 2009 r.

w sprawie przyjęcia na rok 2010 programu zwalczania
choroby Aujeszkyego u świń

Na podstawie art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 213, poz. 1342 tj.) zarządza się, co następuje:

- § 1. Przyjmuje się program zwalczania choroby Aujeszkyego u świń, który jest określony w załączniku do rozporządzenia.
- § 2. Program, o którym mowa w § 1, będzie realizowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w 2010 r.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem powzięcia.

PREZES RADY MINISTRÓW

PROGRAM ZWALCZANIA CHOROBY AUJESZKYEGO U ŚWIŃ

1. Identyfikacja Programu

Państwo członkowskie: Rzeczpospolita Polska

Choroba: Choroba Aujeszkiego u świń

Wniosek o współfinansowanie wspólnotowe na lata: 2010

2. Dane historyczne dotyczące rozwoju epidemiologicznego choroby

Pierwszy przypadek choroby Aujeszkiego w Rzeczypospolitej Polskiej stwierdzono w roku 1958 u zwierząt futerkowych. Rok później po raz pierwszy zarejestrowano tę chorobę u świń.

Badania zmierzające do wykrycia w Rzeczypospolitej Polskiej seroreagentów dla wirusa choroby Aujeszkiego są prowadzone wrywkowo od połowy lat 60-tych ubiegłego wieku, a systematycznie, ale w ograniczonym zakresie, od 1990 r. przez Zakład Chorób Świń Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach, zwanego dalej „PIWet - PIB w Puławach”. Wyniki tych badań stanowią istotną wskazówkę dynamiki szerzenia się tej choroby w kraju.

Rozprzestrzenianie się choroby, na podstawie ww. wyników badań, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach:

- 1) 1990 – 1998 - przedstawia tabela nr 1 oraz wykres nr 1;
- 2) 1999 – 2007 – przedstawia tabela nr 2 oraz wykres nr 2.

Liczbę ognisk choroby Aujeszkiego zarejestrowanych w poszczególnych województwach w 2007 r. przedstawia tabela nr 3.

Tabela 1. Rozprzestrzenianie się choroby Aujeszkyego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1990-1998 .

Lp.	Województwo	Rok											Zapowietrzenie ogółem	
		1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998				
1	białkopodlaskie	-	n. b.*	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	białostockie	-	+	-	n. b.	-	-	n. b.	-	-	n. b.	-	-	+
3	bielskie	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	-	n. b.	n. b.	-	-	n. b.	-	-	-
4	bydgoskie	+	+	-	-	+	n. b.	+	n. b.	+	+	+	+	+
5	chełmskie	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	ciechanowskie	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
7	częstochowskie	n. b.	+	n. b.	n. b.	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+
8	elbląskie	n. b.	+	+	-	+	n. b.	-	+	+	-	n. b.	+	+
9	gdańskie	n. b.	+	-	+	-	n. b.	+	n. b.	+	+	n. b.	+	+
10	gorzowskie	n. b.	+	+	-	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+
11	jeleniogórskie	n. b.	+	-	n. b.	+	n. b.	+	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	+	+
12	kaliskie	+	-	n. b.	-	n. b.	+	+	+	+	-	n. b.	+	+
13	katowickie	n. b.	-	n. b.	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	kieleckie	n. b.	+	-	n. b.	-	n. b.	-	n. b.	-	-	-	-	+
15	konińskie	+	-	-	-	n. b.	-	-	-	-	-	-	+	+
16	koszalińskie	n. b.	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
17	krakowskie	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	-	n. b.	-	-	n. b.	-	-	-
18	krośnieńskie	-	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	-
19	legnickie	n. b.	-	-	+	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+
20	leszczyńskie	n. b.	n. b.	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
21	lubelskie	n. b.	n. b.	-	-	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	-
22	łomżyńskie	-	-	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	łódzkie	n. b.	+	n. b.	+	n. b.	-	-	-	-	-	n. b.	+	+
24	nowosądeckie	n. b.	+	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	+
25	olsztyńskie	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
26	opolskie	-	+	+	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+	+
27	ostrołęckie	-	-	-	n. b.	-	-	-	-	-	-	n. b.	-	-
28	piłskie	n. b.	+	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
29	piotrkowskie	n. b.	+	n. b.	n. b.	-	n. b.	-	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	+
30	płockie	-	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+
31	poznańskie	-	+	n. b.	n. b.	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+
32	przemyskie	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

33	radomskie	n. b.	-	n. b.	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-
34	rzeszowskie	n. b.	-	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
35	siedleckie	-	-	-	-	-	-	n. b.	-	-	-	-	-	-
36	sieradzkie	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
37	skierniewickie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
38	śląskie	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
39	suwalskie	+	-	n. b.	n. b.	-	-	n. b.	-	-	-	-	-	+
40	szczecińskie	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
41	tarnobrzeskie	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	-	-	n. b.	-	-	-	-	-	-
42	tarnowskie	n. b.	n. b.	n. b.	-	-	-	n. b.	-	-	-	-	-	-
43	toruńskie	+	-	-	n. b.	n. b.	+	+	+	+	+	+	+	+
44	warszawskie	n. b.	-	n. b.	n. b.	-	-	-	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	n. b.	-
45	wałbrzyskie	n. b.	-	n. b.	n. b.	-	-	n. b.	-	-	-	-	-	-
46	włocławskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
47	wrocławskie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
48	zamojskie	-	n. b.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
49	zielonogórskie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
RAZEM		7/21** (33,30%)	21/39 (53,85%)	10/27 (37,00%)	12/29 (41,38%)	13/36 (36,10%)	17/37 (45,95%)	18/38 (47,37%)	13/45 (28,90%)	7/39 (17,95%)	29/49 (59,18%)			

* n. b. – nie badano; (-) lub (+) – ujemny lub dodatni wynik badania.

** Liczba dodatnich wyników badań podzielona przez liczbę badanych województw.

Tabela 2. Rozprzestrzenianie się choroby Aujeszkyego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1999 – 2007

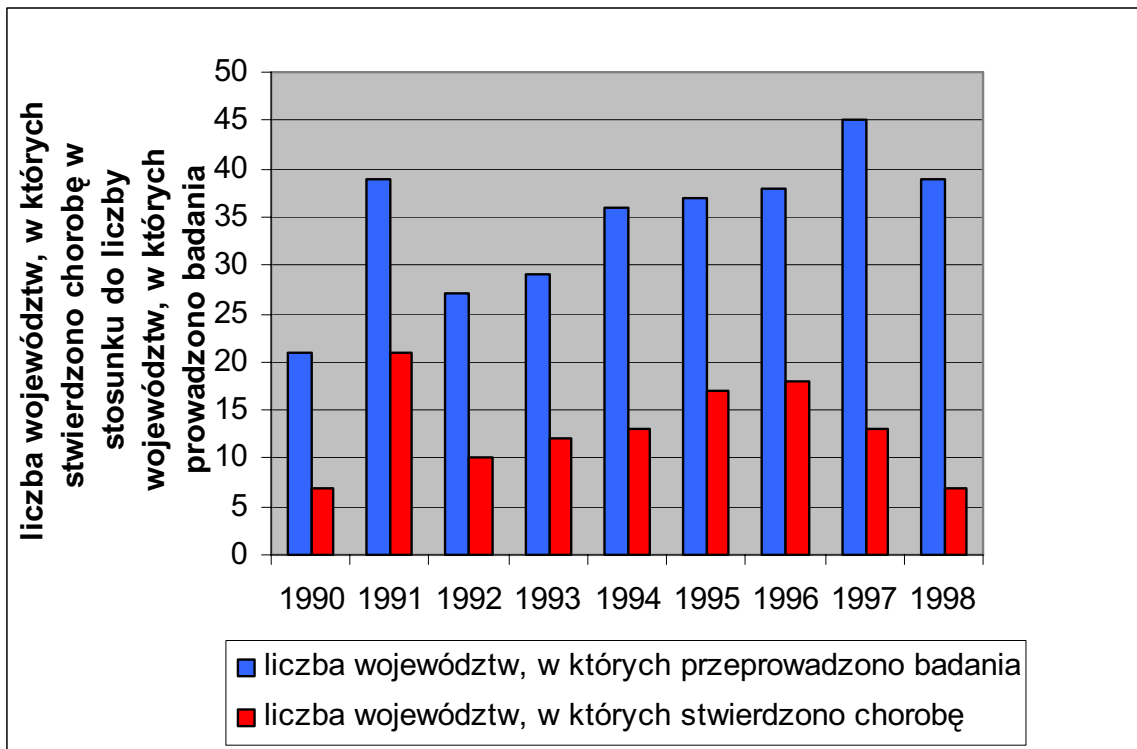
Lp.	Województwo	Rok															Zapowietrze nie ogółem	
		1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007								
1	dolnośląskie	+	+	+	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
2	kujawsko - pomorskie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
3	lubelskie	-	+	+	-	-	+	+	-	-	+	+	-	-	-	-	-	+
4	lubuskie	+	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
5	łódzkie	+	+	-	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
6	małopolskie	+	-	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
7	mazowieckie	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
8	opolskie	+	-	-	+	-	+	-	+	-	-	+	-	-	-	-	-	+
9	podkarpackie	-	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	-	-	-	+
10	podlaskie	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
11	pomorskie	+	+	-	+	-	+	-	+	-	-	-	-	-	-	-	-	+
12	śląskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	+	+	+	+	+
13	świętokrzyskie	-	-	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
14	warmińsko - mazurskie	+	+	+	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+
15	wielkopolskie	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
16	zachodniopomorskie	+	+	+	-	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
	RAZEM %	11/16* (68,75%)	12/16 (75 %)	10/16 (62,5%)	8/16 (50%)	6/16 (37,50%)	8/16 (50%)	8/16 (50%)	8/16 (50%)	8/16 (50%)	9/16 (56,25%)	7/16 (43,75%)	16/16 (100%)					

*Liczba dodatkich wyników badań podzielona przez liczbę badanych województw.

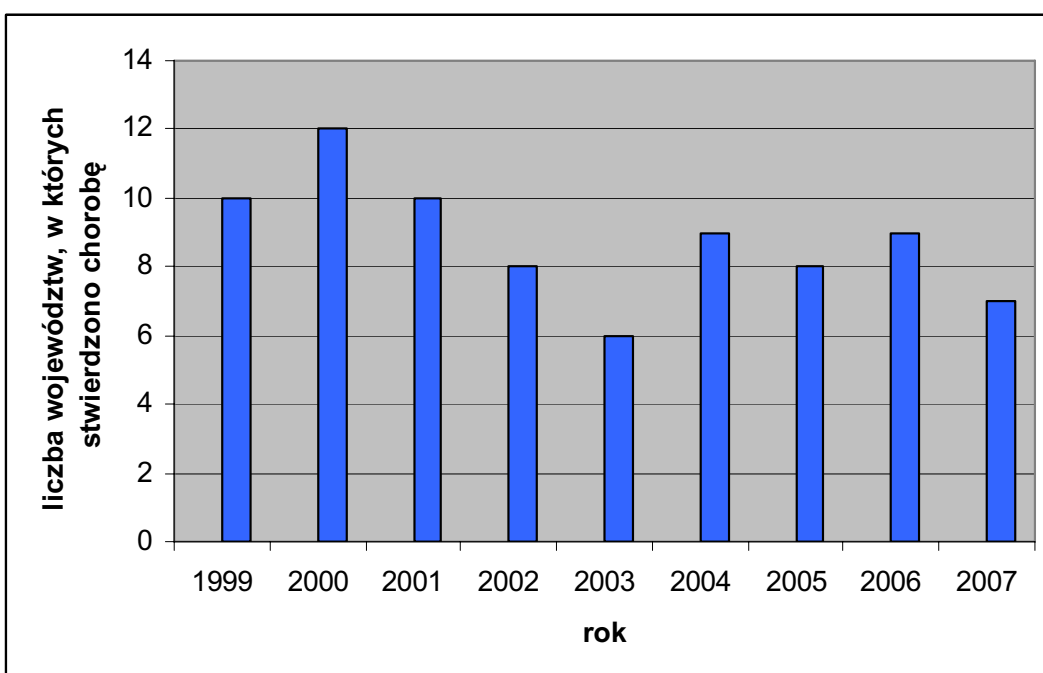
Tabela 3. Liczba ognisk choroby zarejestrowanych w 2007 r. w poszczególnych województwach Rzeczypospolitej Polskiej.

Lp.	miesiąc		01	02	03	04	05	06	07	08	09	10	11	12	RAZEM	
	województwo															
1	dolnośląskie		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
2	kujawsko - pomorskie		-	-	2	-	-	9	-	-	1	-	-	-	-	12
3	lubelskie		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
4	lubuskie		-	1	-	1	2	-	-	-	1	-	1	-	-	7
5	łódzkie		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
6	małopolskie		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
7	mazowieckie		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
8	opolskie		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
9	podkarpackie		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
10	podlaskie		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
11	pomorskie		-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1
12	śląskie		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
13	świętokrzyskie		-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
14	warmińsko - mazurskie		-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	2
15	wielkopolskie		1	1	-	-	-	1	1	2	-	-	1	3	-	10
16	zachodniopomorskie		-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0
	RAZEM		1	3	2	1	1	3	10	5	2	0	2	3	33	

Wykres 1. Rozprzestrzenianie się choroby Aujeszkiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1990 – 1998.

Wykres 2. Rozprzestrzenianie się choroby Aujeszkiego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w latach 1999 – 2007.

Rzeczpospolita Polska wdrożyła program zwalczania choroby Aujeszkyego u świń w województwie lubuskim, który jest realizowany od 2006 r. W 2008 r. zakończono trzeci etap realizacji programu, który polegał na:

- 1) badaniu serologicznym świń w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych na podstawie drugiego pobierania próbek za stada seronegatywne (trzecie pobieranie próbek);
- 2) badaniu serologicznym świń w tuczarniach w ramach stałego monitorowania choroby;
- 3) szczepieniu świń w stadach zakażonych i w obszarze zapowietrzonym oraz ubijaniu świń w stadach zakażonych.

Wyniki pierwszego, drugiego i trzeciego etapu programu realizowanego w województwie lubuskim przedstawiają tabele nr 4, 5 i 6.

Tabela 4. Wyniki pierwszego etapu (pierwszego pobierania próbek) programu realizowanego na obszarze województwa lubuskiego

Zbadano		Dodatknie wyniki badania serologicznego		Status stad				szczepienia		
				potencjalnie wolne		zakażone			w obszarze zapowietrzonym	
stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta			
3 255	30 822	3	14	3 238	221 028	3	3 375	14	223	2 735

Tabela 5. Wyniki drugiego etapu (drugiego pobierania próbek) programu realizowanego na obszarze województwa lubuskiego.

Zbadano		Dodatknie wyniki badania serologicznego		Status stad				szczepienia		
				seronegatywne		zakażone			w obszarze zapowietrzonym	
stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	
3 260	62 821	4	7	3243	235 472	4	221	13	118	77

Tabela 6. Wyniki trzeciego etapu (trzeciego pobierania próbek) programu realizowanego na obszarze województwa lubuskiego

Zbadano		Dodatknie wyniki badania serologicznego		Status stad				szczepienia		
				urzędowo wolne		zakażone			w obszarze zapowietrzonym	
stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	stada	zwierzęta	
3115	34 344	4	30	3111	219 364	4	766	0	0	500

3. Opis programu

Od 2008 roku na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest realizowany wieloletni program zwalczania choroby Aujeszkiego u świń, zaplanowany na lata 2008 – 2013.

Ze względu na przewidywaną dynamikę zmian w zakresie sytuacji epizootycznej dotyczącej choroby Aujeszkiego u świń program ten będzie przedkładany Komisji Europejskiej w formie corocznych wniosków, celem uzyskania współfinansowania.

Niniejszy program na rok 2010 będzie realizowany jako kolejny etap wyżej wymienionego programu wieloletniego.

Celem programu jest uwolnienie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej od choroby Aujeszkiego u świń. W odniesieniu do poszczególnych regionów, cel ten może zostać osiągnięty w terminie wcześniejszym niż rok 2013.

Przewiduje się, że w 2010 r. w województwie lubuskim będzie kontynuowane stałe monitorowanie choroby. W pozostałych województwach będzie kontynuowane trzecie pobieranie próbek oraz rozpoczęte stałe monitorowanie choroby.

Programem są objęte wszystkie stada świń zarejestrowane zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2008 Nr 204, poz. 1281.), przy czym w rozumieniu niniejszego programu za świnie uznaje się zwierzęta z rodziny *Suidae*, z wyjątkiem dzików.

Pobieraniu próbek krwi w ramach realizacji programu podlegają świnie w wieku od 12 tygodnia życia. Program nie przewiduje wyjątków od tej zasady.

Na potrzeby niniejszego programu rozróżnia się rodzaje stad świń:

- 1) stada zarodowe, za które uważa się stada posiadające knury lub lochy i prosięta ssące, w których prosięta odsadzone od loch są przeznaczone do dalszej hodowli lub chowu;
- 2) tuczarnie, za które uważa się stada znajdujące się w gospodarstwach, do których wprowadza się z innych gospodarstw prosięta lub warchlaki przeznaczone do tuczu, a następnie do uboju;
- 3) stada o pełnym cyklu produkcyjnym, za które uważa się stada inne niż stada zarodowe i tuczarnie, w szczególności stada posiadające lochy i knury lub lochy oraz potomstwo w różnym wieku produkcyjnym (prosięta, warchlaki, tuczniki).

Program koncentruje się głównie na ocenie i monitoringu sytuacji epizootycznej w stadach posiadających lochy lub knury, czyli w stadach zarodowych oraz w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym.

Program jest realizowany zgodnie z metodą „szczepienie - eliminacja”, polegającą na szczepieniu świń w stadach zakażonych, badaniu serologicznym świń stada podstawowego i uboju lub zabiciu zwierząt o dodatnim wyniku tego badania lub na alternatywnej metodzie likwidacji wirusa w stadzie.

Wspomnianą wyżej alternatywną metodą likwidacji wirusa w stadzie zakażonym jest:

- 1) odroczonego ubój świń w stadzie, polegający na uboju świń po osiągnięciu masy ubojowej, a w przypadku stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym także na

uboju loch po wyproszeniu i odsadzeniu prosiąt albo

2) w uzasadnionych przypadkach, natychmiastowy ubój lub zabicie wszystkich świń w stadzie.

O metodzie zwalczania choroby decyduje powiatowy lekarz weterynarii, po przeprowadzeniu analizy ryzyka, biorąc w szczególności pod uwagę liczbę stad zakażonych na obszarze powiatu, obsadę zwierząt w tych stadach, dobrostan zwierząt i inne przesłanki epizootyczne (np. sytuacja epizootyczna w powiatach sąsiadujących), a także przesłanki ekonomiczne. W przypadku gdy odsetek stad zakażonych w powiecie jest równy lub wyższy niż 5 %, o metodzie zwalczania powiatowy lekarz weterynarii decyduje w uzgodnieniu z właściwym wojewódzkim lekarzem weterynarii.

Uzyskanie przez stada zarodowe i o pełnym cyklu produkcyjnym statusu wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego jest poprzedzone trzema badaniami serologicznymi próbek krwi, przeprowadzonymi w odstępie od 2 do 6 miesięcy każde. W przypadku gdy wszystkie wyniki badań próbek pobranych w danym stadzie w pierwszym, drugim i trzecim pobieraniu próbek będą ujemne, to stado takie uzyskuje status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

Uzyskanie przez tuczarnie statusu wolnych jest poprzedzone dwoma badaniami serologicznymi próbek krwi, przeprowadzonymi w odstępie od 2 do 6 miesięcy. W przypadku gdy wszystkie wyniki badań pobranych próbek będą ujemne w obu badaniach, tuczarnia uzyskuje status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

Stado, w którym właściciel prowadził badania serologiczne świń w kierunku choroby Aujeszkyego w jednym z laboratoriów, o których mowa w pkt 4.2 programu, może zostać uznane za wolne od wirusa choroby Aujeszkyego po jednokrotnym badaniu serologicznym z ujemnym wynikiem, wykonanym w ramach programu. Warunkiem uznania stada za wolne w takim przypadku jest w szczególności, aby właściciel stada wykazał, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie w ramach programu w stadzie podstawowym nie stwierdzono klinicznych, patologicznych i serologicznych objawów choroby Aujeszkyego oraz zostały spełnione inne wymagania określone w pkt 3.1.3. programu.

Pogłowie świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej według Głównego Urzędu Statystycznego jest szacowane na ok. 18,1 milionów świń, z czego ok. 1,8 miliona świń stanowią zwierzęta hodowlane, w tym ok. 244 tys. stanowią zwierzęta wpisane lub oczekujące na wpis do ksiąg hodowlanych lub rejestrów, o których mowa w przepisach o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (lochy, loszki, knury, knurki), a ok. 16,3 miliona - prosięta, warchlaki oraz tuczniaki (stan z czerwca 2006 r.).

Pogłowie świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przedstawia tabela nr 7.

Tabela 7. Pogłowie świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Region	Gatunek zwierząt objętych programem	Liczba stad		Pogłowie zwierząt	
		stada zarodowe i o pełnym cyklu produkcyjnym	tuczarnie	lochy, knury	tuczniki, prosięta, warchlaki
Rzeczpospolita Polska	świnie	219091	252686	1 814 448	16 313 671
		471777		18 128 119	

Do czynności związanych z realizacją programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, powiatowi lekarze weterynarii mogą wyznaczać lekarzy weterynarii i inne osoby, o których mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2007 r. Nr 121, poz. 842 oraz z 2008 r. Nr 145, poz. 916 i Nr 195, poz. 1201). Wymienionym osobom odpowiednio, za pobranie próbek krwi od świń do badania laboratoryjnego oraz za podanie świni szczepionki przeciwko chorobie Aujeszkyego albo za wykonanie czynności pomocniczych, po wykonaniu zleconych czynności i przedstawieniu faktury lub rachunku, przysługuje wynagrodzenie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. Nr 178, poz. 1837, z późn. zm.).

Za realizację programu na obszarze powiatu jest odpowiedzialny właściwy powiatowy lekarz weterynarii, natomiast na obszarze województwa właściwy wojewódzki lekarz weterynarii.

Realizację programu na obszarze całego kraju nadzoruje Główny Lekarz Weterynarii.

3.1. Pobieranie próbek od świń do badań w kierunku choroby Aujeszkyego

Niniejszy program stanowi kolejny etap realizacji wieloletniego „Programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń”, zaplanowanego na lata 2008-2013. Niniejszy program nie wprowadza zmian w zakresie procedury pobierania próbek od świń do badań w kierunku choroby Aujeszkyego.

3.1.1. Pobieranie próbek w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym

Pierwsze pobieranie próbek przeprowadza się we wszystkich stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Celem wykonania pierwszego pobierania próbek jest:

- 1) wykrycie seroreagentów w stadach z 95% prawdopodobieństwem, przyjmując, że

odsetek świń zakażonych w budynku wynosi co najmniej 20%;

2) określenie procentu zakażenia wirusem choroby Aujeszkiego wśród loch i knurów w stadach zarodowych, a w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym także wśród tuczników, w poszczególnych powiatach i województwach Rzeczypospolitej Polskiej oraz

3) określenie liczby stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych za zakażone i potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkiego.

Badaniu podlegają lochy i knury w stadach zarodowych i w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym. Badaniu podlegają także tuczniaki ze stad o pełnym cyklu produkcyjnym. W każdym stadzie tuczniaki do badania wybiera się losowo.

Szacunkową liczbę próbek krwi do pobrania od loch i knurów w pierwszym pobieraniu próbek w stadach zarodowych oraz w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym przedstawia tabela nr 8.

Tabela 8. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania od loch i knurów w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym w pierwszym pobieraniu próbek.

Liczba loch lub loch i knurów w stadzie	Przewidywana średnia liczba budynków w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym budynku
1 - 10	1,0	3*
11 - 25	1,0	6
26 - 100	1,2	12
101 - 500	1,5	13
501 - 1000	2,5	13
powyżej 1000	5,0	13
RAZEM:	-	-

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

Minimalną liczbę próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym określa się zgodnie z tabelą nr 9.

Tabela 9. Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym.

Liczba tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym	Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym
1 -10	3*
11-25	6
26-100	12
101-500	13
501 -1000	13
powyżej 1000	13

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

Próbki od tuczników muszą być pobierane tak, aby z każdego budynku gospodarstwa pobrać losowo z różnych kojców co najmniej 3 próbki.

W zależności od wyników badań pierwszego pobierania próbek, stadu zarodowemu lub o pełnym cyklu produkcyjnym powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, nadaje następujący status:

- 1) stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych w laboratorium referencyjnym;
- 2) stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego - w przypadku uzyskania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

Dalszy sposób postępowania w stosunku do stad, o których mowa w ppkt 2, jest określony w pkt 3.3.1. - 3.3.6. programu.

W przypadku uzyskania jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek powiatowy lekarz weterynarii nie może określić statusu stada, próbki wątpliwe przesyła się do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w pkt 4.2. programu, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań próbek, pkt 3.3.1.1. ppkt 1 oraz pkt 3.3.1.2. ppkt 1 programu stosuje się odpowiednio.

Na podstawie wyników badań uzyskanych w pierwszym pobieraniu próbek, w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych za potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkyego przeprowadza się drugie pobieranie próbek do badań weryfikujących w okresie od 2 do 6 miesięcy po zakończeniu pierwszego pobierania próbek w tych stadach.

Celem badań próbek krwi w drugim pobieraniu próbek jest potwierdzenie niewystępowania zakażenia wirusem choroby Aujeszkyego w stadzie lub jego wykrycie, przy zastosowaniu zasady badania zwierząt w stadzie pozwalającej na:

- 1) wykrycie, z 95 % prawdopodobieństwem, seroreagentów w stadach uznanych za potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkyego u świń przy założeniu, że odsetek zwierząt zakażonych w budynku wynosi 5 %;
- 2) weryfikację, określonego na podstawie pierwszego badania, procentu zakażenia stad wirusem choroby Aujeszkyego w poszczególnych powiatach i województwach oraz liczby stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych za zakażone lub potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Badaniu podlegają lochy i knury w stadach zarodowych i w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym. Badaniu podlegają także tuczniki ze stad o pełnym cyklu produkcyjnym. W każdym stadzie tuczniki do badania wybiera się losowo.

W wyliczeniach do szacunkowego zestawienia przewidywanej liczby próbek krwi przyjęto, że liczba stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym w Rzeczypospolitej Polskiej, w których stwierdzi się zakażenie, będzie niska. W związku z tym założono, iż drugie pobieranie próbek będzie dotyczyć 95% tych stad.

Szacunkową liczbę próbek krwi do pobrania od loch i knurów w drugim pobieraniu próbek w stadach zarodowych oraz w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym przedstawia tabela nr 10.

Tabela 10. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania w drugim pobieraniu próbek od loch i knurów w stadach zarodowych oraz o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych za potencjalnie wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Liczba loch lub loch i knurów w stadzie	Przewidywana średnia liczba budynków w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym budynku
1 - 10	1,0	5*
11 - 25	1,0	10
26 - 100	1,2	40*
101 - 500	1,5	51
501 - 1000	2,5	57
powyżej 1000	5,0	58

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

Minimalną liczbę próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym określa się zgodnie z tabelą nr 11.

Tabela 11. Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym

Liczba tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym	Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym
1 -10	3*
11-25	6
26-100	12
101 - 500	13
501 -1000	13
powyżej 1000	13

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

Próbki od tuczników pobiera się tak, aby z każdego budynku gospodarstwa pobrać losowo z różnych kojców co najmniej 3 próbki.

W zależności od wyników badań drugiego pobierania próbek, stadu zarodowemu lub o pełnym cyklu produkcyjnym powiatowy lekarz weterynarii nadaje, w drodze decyzji, następujący status:

1) stada seronegatywnego - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych w laboratorium referencyjnym;

2) stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego - w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

Dalszy sposób postępowania w stosunku do stad, o których mowa w ppkt 2, jest określony w pkt 3.3.1. - 3.3.6. programu.

W przypadku uzyskania jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek powiatowy lekarz weterynarii nie może określić statusu stada, próbki wątpliwe przesyła się do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w pkt 4.2. programu, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań próbek, pkt 3.3.1.1. ppkt 1 oraz pkt 3.3.1.2. ppkt 1 programu stosuje się odpowiednio.

W celu uzyskania przez stado statusu stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, w stadzie o statusie seronegatywnym przeprowadza się trzecie pobieranie próbek.

Trzecie pobieranie próbek przeprowadza się po upływie od 2 do 6 miesięcy po drugim pobieraniu próbek w stadach, które na podstawie wyników drugiego pobierania próbek uzyskały status stada seronegatywnego.

Polega ono na:

1) jednokrotnym badaniu, w jednym czasie, wszystkich loch i knurów w stadzie, pod warunkiem że:

- a) świnie, od których pobrano próbki do badań w kierunku choroby Aujeszkyego, zostały indywidualnie i trwale oznakowane przez ich posiadacza,
- b) istnieje możliwość przyporządkowania pobieranej próbki do zwierzęcia, od którego została pobrana; oraz

2) badaniu, w jednym czasie, losowo wybranych tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym. Minimalną liczbę próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym określa się zgodnie z tabelą nr 12. Próbki od tuczników pobiera się tak, aby z każdego budynku gospodarstwa pobrać losowo z różnych kopców co najmniej 3 próbki.

Tabela 12. Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadach o pełnym cyklu produkcyjnym.

Liczba tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym	Minimalna liczba próbek do pobrania od tuczników w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym
1 - 10	3*
11-25	6
26-100	12
101-500	13
501-1000	13
powyżej 1000	13

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

W wyliczeniach do szacunkowego określenia liczby próbek krwi do pobrania przyjęto, że liczba zakażonych loch i knurów na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej będzie bardzo niska. W związku z tym założono, że trzecie pobieranie próbek dotyczyć będzie 93% tych zwierząt, czyli około 1 687 437 świń.

W przypadku braku trwałego i indywidualnego znakowania zwierząt przed trzecim pobieraniem próbek, wyznaczony lekarz weterynarii pobiera próbki od wszystkich zwierząt, a w przypadku otrzymania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania, całe stado zostaje zabite lub poddane ubojowi bez prawa do odszkodowania. Natomiast, jeżeli wszystkie wyniki będą ujemne, nadanie statusu zostanie uzależnione od wykonania przez posiadacza zwierząt trwałego i indywidualnego oznakowania zwierząt.

W zależności od wyników badań trzeciego pobierania próbek stadu zarodowemu lub o pełnym cyklu produkcyjnym powiatowy lekarz weterynarii nadaje, w drodze decyzji, następujący status:

1) stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych

w laboratorium referencyjnym;

2) stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego - w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

Dalszy sposób postępowania w stosunku do stad, o których mowa w ppkt 2, jest określony w pkt 3.3.1 - 3.3.6. programu.

W przypadku uzyskania jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek powiatowy lekarz weterynarii nie może określić statusu stada, próbki wątpliwe przesyła się do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w pkt 4.2. programu, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań próbek, pkt 3.3.1.1. ppkt 1 oraz pkt 3.3.1.2. ppkt 1 programu stosuje się odpowiednio.

3.1.2. Pobieranie próbek w tuczarniach

Pierwsze pobieranie próbek przeprowadza się we wszystkich tuczarniach znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Celem wykonania pierwszego pobierania próbek w tuczarniach jest:

1) wykrycie seroreagentów w stadach z 95% prawdopodobieństwem przyjmując, że odsetek świń zakażonych w budynku wynosi co najmniej 20%;

2) określenie procentu zakażenia wirusem choroby Aujeszkyego wśród tuczników w tuczarniach w poszczególnych powiatach i województwach Rzeczypospolitej Polskiej oraz

3) liczby tuczarni uznanych za zakażone i seronegatywne.

Szacunkową liczbę próbek krwi do pobrania od tuczników w tuczarniach w pierwszym pobieraniu próbek przedstawia tabela nr 13.

Tabela 13. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania od tuczników w tuczarniach w pierwszym pobieraniu próbek.

Liczba tuczników w tuczarni	Przewidywana średnia liczba budynków w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym budynku
1 - 10	1,0	3*
11 - 25	1,0	6
26 - 100	1,2	12
101 - 500	1,5	13
501 - 1000	2,5	13
powyżej 1000	5,0	13

* w przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt

W zależności od wyników badań pierwszego pobierania próbek, powiatowy lekarz weterynarii nadaje tuczarni, w drodze decyzji, następujący status:

- 1) stada seronegatywnego - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych w laboratorium referencyjnym;
- 2) stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkiego - w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

Dalszy sposób postępowania w stosunku do stad, o których mowa w ppkt 2, jest określony w pkt 3.3.1 - 3.3.6. programu.

W przypadku uzyskania jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek powiatowy lekarz weterynarii nie może określić statusu stada, próbki wątpliwe przesyła się do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w pkt 4.2. programu, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań próbek, pkt 3.3.1.1. ppkt 1 oraz pkt 3.3.1.2. ppkt 1 programu stosuje się odpowiednio.

Drugie pobieranie próbek przeprowadza się po upływie od 2 do 6 miesięcy po pierwszym pobieraniu próbek w tuczarni, która na podstawie wyników pierwszego pobierania próbek została uznana za stado o statusie seronegatywnym.

Jeżeli nie ma możliwości ponownego pobrania próbek od świń z danego budynku tuczarni, z uwagi na uzyskanie przez nie masy ubojowej i wywiezienie do rzeźni, próbki w ramach drugiego pobierania próbek w takim przypadku pobiera się od nowo wprowadzonych świń.

Celem badań próbek krwi pobranych w drugim pobieraniu próbek jest potwierdzenie niewystępowania zakażenia wirusem choroby Aujeszkiego w stadzie lub jego wykrycie, przy zastosowaniu zasady badania zwierząt w stadzie pozwalającej na:

- 1) wykrycie, z 95% prawdopodobieństwem, seroreagentów w tuczarniach uznanych za seronegatywne przy założeniu, że odsetek zwierząt zakażonych w budynku wynosi 10 lub 5 %;

2) weryfikację, określonego na podstawie pierwszego badania, procentu zakażenia stad wirusem choroby Aujeszkiego w poszczególnych powiatach i województwach Rzeczypospolitej Polskiej oraz liczby tuczarni uznanych za zakażone i seronegatywne.

Liczba próbek do pobrania od tuczników w tuczarni w drugim pobieraniu próbek zależy będzie od:

- 1) pogłowia świń w województwie - niższa lub wyższa niż 100 świń na 100 ha użytków rolnych (według danych rocznika statystycznego rolnictwa i obszarów wiejskich z 2007 r.);
- 2) stopnia zakażenia wszystkich stad w województwie, określonego na podstawie pierwszego pobierania próbek w stadach zarodowych, stadach o pełnym cyklu produkcyjnym oraz w tuczarniach - mniej niż 5% lub 5% i więcej;
- 3) przestrzegania przez hodowców świń zasad dotyczących przemieszczania zwierząt zawartych w programie.

W przypadku gdy pogłowie świń w województwie jest niższe niż 100 świń na 100 ha, zasada badania tuczników w stadzie powinna pozwolić na wykrycie seroreagentów w tuczarniach uznanych za seronegatywne z 95% prawdopodobieństwem przy założeniu, że odsetek zwierząt zakażonych w obiekcie wynosi 10%.

W wyliczeniach do szacunkowego zestawienia przewidywalnej liczby próbek krwi przyjęto, że liczba tuczarni w województwach o pogłowie niższym niż 100 świń na 100 ha użytków rolnych, w których stwierdzi się zakażenie, będzie niższe niż 5 %. W związku z tym założono, iż drugie pobieranie próbek będzie dotyczyć powyżej 95% tuczarni w tych województwach.

Szacunkową liczbę próbek do pobrania od tuczników w drugim pobieraniu próbek w tuczarniach położonych w województwach o pogłowie niższym niż 100 świń na 100 ha użytków rolnych przedstawia tabela nr 14.

Tabela 14. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania w drugim pobieraniu próbek od tuczników w tuczarniach uznanych za seronegatywne, położonych na obszarze województw o pogłowie niższym niż 100 świń na 100 ha użytków rolnych

Liczba tuczników w tuczarni	Przewidywana średnia liczba budynków w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym budynku
1 - 10	1,0	4*
11 - 25	1,0	8
26 - 100	1,2	24
101 - 500	1,5	26
501 - 1000	2,5	26
powyżej 1000	5,0	28

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt

W przypadku gdy pogłowie świń w województwie jest wyższe niż 100 świń na 100 ha użytków rolnych, zasada badania zwierząt w stadzie powinna pozwolić na wykrycie seroreagentów w tuczarniach uznanych za seronegatywne z 95% prawdopodobieństwem przy założeniu, że odsetek zwierząt zakażonych w budynku wynosi 5%.

Powyższą zasadę stosuje się także, gdy procent zakażenia stad w województwie, określony na podstawie pierwszego pobierania próbek, będzie równy lub wyższy 5% oraz gdy istnieje podejrzenie, że posiadacz tuczarni nie przestrzega zasad dotyczących przemieszczania zwierząt, zawartych w programie.

W wyliczeniach do szacunkowego zestawienia przewidywanej liczby próbek krwi do pobrania przyjęto, że liczba tuczarni w województwach o pogłowie większym niż 100 świń na 100 ha użytków rolnych, w których stwierdzi się zakażenie, będzie niższe niż 5%. W związku z tym założono, iż drugie pobieranie próbek będzie dotyczyć powyżej 95 % tuczarni.

Szacunkową liczbę próbek do pobrania w drugim pobieraniu próbek od tuczników w tuczarniach położonych w województwach o pogłowie większym niż 100 świń na 100 ha przedstawia tabela nr 15.

Tabela 15. Szacunkowa liczba próbek krwi do pobrania w drugim pobieraniu próbek od tuczników w tuczarniach uznanych za seronegatywne, położonych na obszarze województw o pogłowie świń wyższym niż 100 świń na 100 ha użytków

Liczba tuczników w tuczarni	Przewidywana średnia liczba budynków w gospodarstwie	Liczba pobieranych próbek w jednym budynku
1 - 10	1,0	5*
11 - 25	1,0	10
26 - 100	1,2	40*
101 - 500	1,5	51
501 - 1000	2,5	57
powyżej 1000	5,0	58
RAZEM:	-	-

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt

W zależności od wyników badań drugiego pobierania próbek, powiatowy lekarz weterynarii nadaje tuczarni, w drodze decyzji, następujący status:

- 1) stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - w przypadku gdy wszystkie wyniki badań są ujemne, w tym wyniki badań próbek wątpliwych, przeprowadzonych w laboratorium referencyjnym;
- 2) stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego - w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania, za który uważa się również dodatni wynik badania próbki wątpliwej przeprowadzonego w laboratorium referencyjnym.

Dalszy sposób postępowania w stosunku do stad, o których mowa w ppkt 2, jest określony w pkt 3.3.1 - 3.3.6. programu.

W przypadku uzyskania jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek powiatowy lekarz weterynarii nie może określić statusu stada, próbki wątpliwe przesyła się do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w pkt 4.2. programu, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań próbek, pkt 3.3.1.1. ppkt 1 oraz pkt 3.3.1.2. ppkt 1 programu stosuje się odpowiednio.

3.1.3. Przepis szczególny

Stado, którego posiadacz wykaże, iż w okresie ostatnich 12 miesięcy:

- 1) w stadzie podstawowym nie stwierdzono klinicznych, patologicznych i serologicznych objawów choroby Aujeszkyego,
- 2) wszystkie zwierzęta stada podstawowego, przebywające w tym stadzie były dwukrotnie, w odstępie od 2 do 6 miesięcy, zbadane serologicznie w kierunku choroby Aujeszkyego w jednym z laboratoriów, o którym mowa w pkt 4.2. programu, z ujemnym wynikiem badań,
- 3) wszystkie zwierzęta wprowadzane do tego stada pochodziły ze stada o statusie epizootycznym równym lub wyższym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego,
- 4) nasienie wprowadzane do tego stada pochodziło z centrów pozyskiwania nasienia knurów, w którym w okresie ostatnich 12 miesięcy nie stwierdzono jakichkolwiek objawów choroby Aujeszkyego,
- 5) knury używane w tym stadzie do krycia naturalnego były badane serologicznie, z wynikiem ujemnym, w kierunku choroby Aujeszkyego oraz pochodziły z tego stada lub ze stada o statusie epizootycznym równym lub wyższym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego

- może zostać uznane, w drodze decyzji powiatowego lekarza weterynarii, za wolne od wirusa choroby Aujeszkyego po jednokrotnym badaniu serologicznym wykonanym w ramach programu, w którym uzyskano ujemny wynik. Jednokrotnemu badaniu podlegają wszystkie świnie stada podstawowego.

3.1.4. Stałe monitorowanie choroby

Serologiczne badania kontrolne, zwane dalej „stałym monitorowaniem choroby”, prowadzi się w stadach uznanych za:

- 1) wolne od wirusa choroby Aujeszkyego;
- 2) wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione; oraz
- 3) urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Celem stałego monitorowania choroby jest potwierdzenie utrzymywania statusu:

- 1) stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego oraz stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego;

2) regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

Do czasu uznania danej części terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za region wolny od wirusa choroby Aujeszkyego, stałe monitorowanie choroby prowadzi się we wszystkich rodzajach stad uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, wolne od wirusa choroby Aujeszkyego oraz wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione, położonych na tym obszarze.

Po uzyskaniu przez region statusu wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, stałe monitorowanie choroby prowadzi się w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, a w przypadku gdy istnieje podejrzenie, że posiadacz tuczarni nie przestrzega zasad związanych z przemieszczaniem zwierząt określonych w programie, także w tuczarni.

W trakcie prowadzenia stałego monitorowania choroby, wszystkie świny, od których pobierane są próbki do badań muszą być trwale i indywidualnie oznakowane przez posiadacza zwierząt.

Stale monitorowanie choroby w regionie wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego prowadzi się przez co najmniej 24 miesiące od dnia uznania wszystkich stad w tym regionie za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Stale monitorowanie choroby prowadzi się do czasu uznania terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub regionu położonego na tym terytorium za oficjalnie wolny przez Komisję Europejską.

W wyniku stwierdzenia podczas stałego monitorowania choroby jednego lub większej liczby wątpliwych wyników badań, jeżeli na podstawie wyników badań pozostałych próbek powiatowy lekarz weterynarii nie może potwierdzić statusu stada, próbkę wątpliwą przesyła się do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w pkt 4.2. programu, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia. Do czasu uzyskania ostatecznych wyników badań próbek, pkt 3.3.1.1. ppkt 1 oraz pkt 3.3.1.2. ppkt 1 programu stosuje się odpowiednio.

3.1.4.1. Pobieranie próbek do czasu uznania danej części terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za region wolny od wirusa choroby Aujeszkyego

W ramach stałego monitorowania choroby prowadzonego w stadach urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionych, badanie serologiczne przeprowadza się raz na 4 miesiące w 1/3 stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym, tak aby w ciągu roku objąć badaniami wszystkie stada, o których mowa powyżej, na obszarze powiatu. Badaniu podlegają wszystkie lochy i knury w tych stadach.

W ramach stałego monitorowania choroby, prowadzonego w tuczarniach uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, wolne od wirusa choroby Aujeszkyego oraz wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione, badanie serologiczne przeprowadza się raz na 4 miesiące w 1/3 tuczarni, tak aby w ciągu roku objąć badaniami wszystkie tuczarnie, o których mowa powyżej, na obszarze powiatu.

Celem stałego monitorowania choroby w tuczarni jest wykrycie seroreagentów w stadach z 95% prawdopodobieństwem przyjmując, że odsetek świń zakażonych w budynku wynosi 20%.

Liczbę próbek do pobrania od tuczników w tuczarniach uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, wolne od wirusa choroby Aujeszkyego oraz wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione przedstawia tabela nr 16.

Tabela 16. Liczba próbek do pobrania od tuczników w tuczarniach uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, wolne od wirusa choroby Aujeszkyego oraz wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione.

Liczba tuczników w tuczarni	Liczba próbek do pobrania z każdego budynku
1 -10	3*
11-25	6
26 -100	12
101 - 500	13
501 - 1000	13
powyżej 1000	13

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

3.1.4.2. Pobieranie próbek oraz dodatkowe środki ochronne w regionach wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego

Po uznaniu regionu za wolny od wirusa choroby Aujeszkyego, stałe monitorowanie choroby dotyczy stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym, uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego. Monitoring obejmuje tuczarnie jedynie w przypadku gdy istnieje podejrzenie, że posiadacz tuczarni nie przestrzega zasad związanych z przemieszczaniem zwierząt zawartych w programie.

W regionach uznanych za wolne od wirusa choroby Aujeszkyego pobiera się próbki:

- 1) po 1 próbce krwi od każdego knura w ciągu roku,
- 2) w stadach wielkotowarowych (więcej niż 750 loch) co kwartał:
 - a) 15 próbek krwi od tuczników lub warchlaków oraz
 - b) 25 próbek krwi od loch;
- 3) w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcji innych niż określone w ppkt 2, losowo typowanych do badań w ramach stałego monitorowania choroby, zgodnie z zasadą pozwalającą na wykrycie z 95% prawdopodobieństwem stad zakażonych w regionie wolnym przy założeniu, że odsetek tych stad wynosi 5%.

Liczbę stad, o których mowa w ppkt 3, wytypowanych do zbadania w regionach wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego przedstawia tabela nr 17.

Tabela 17. Liczba stad wytypowanych do zbadania w regionach uznanych za wolne od wirusa choroby Aujeszkyego.

Liczba stad świń na terenie regionu	Liczba stad, z których należy pobrać próbki do badania
1-10	5*
11-25	10
26-100	40*
101-500	51
501 -1000	57
pow. 1000	58

* W przypadku mniejszej liczby stad próbki pobiera się we wszystkich stadach.

Wyboru liczby zwierząt do badania w stadach dokonuje się zgodnie z zasadą pozwalającą na wykrycie z 95% prawdopodobieństwem, zwierząt zakażonych w stadzie przy założeniu, że odsetek tych zwierząt wynosi 20%. Próbkę do badania w stadach powinny być pobrane przede wszystkich od loch. Liczbę próbek do pobrania w stadzie do badań prowadzonych w ramach stałego monitorowania choroby przedstawia tabela nr 18.

Tabela 18. Liczba próbek krwi do pobrania w stadzie wytypowanym do badań prowadzonych w ramach stałego monitorowania choroby.

Liczba świń w stadzie	Liczba próbek do pobrania z każdego budynku
1 -10	3*
11-25	6
26 -100	12
101 -500	13
501 -1000	13
powyżej 1000	13

* W przypadku mniejszej liczby świń próbki pobiera się od wszystkich zwierząt.

W trakcie stałego monitorowania choroby w regionach wolnych, stosuje się dodatkowe środki, w celu ochrony tych regionów przed zawleczeniem wirusa choroby Aujeszkyego:

- 1) świny wprowadzane do stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego mogą pochodzić jedynie z państw trzecich, określonych w przepisach Unii Europejskiej; przed upływem 30 dni od dnia wprowadzenia świń do stada przeznaczenia, położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pozostają one w tym stadzie i poddaje się je badaniu serologicznemu w kierunku choroby Aujeszkyego;
- 2) lochy z zaburzeniami rozrodu, w szczególności w przypadku poronień,

powtarzania rui, mumifikacji płodów, rodzenia się martwych lub żywych osłabionych prosiąt, w stadzie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego, poddaje się badaniu serologicznemu w kierunku choroby Aujeszkyego.

Posiadacz zwierzęcia oraz osoba mająca kontakt ze świniami, w szczególności przy wykonywaniu obowiązków służbowych lub zawodowych, powiadomienia powiatowego lekarza weterynarii o zaburzeniach rozrodu u loch, o których mowa w ppkt 2.

Badania serologiczne świń, o których mowa w ppkt 2, przeprowadza powiatowy lekarz weterynarii w ramach programu.

3.1.4.3. Stałe monitorowanie choroby w centrach pozyskiwania nasienia knurów

W przypadku centrów pozyskiwania nasienia knurów, po uzyskaniu przez nie statusu stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego lub urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, badaniami kontrolnymi w ciągu roku obejmuje się co 3 miesiące 25% zwierząt przebywających w centrum tak, aby w ciągu roku zostało zbadanych 100% zwierząt.

Badania w kierunku choroby Aujeszkyego wykonywane na podstawie załącznika nr 3 ust. 11 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 27 kwietnia 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie dla nasienia świń (Dz. U. Nr 100, poz. 1017, z późn. zm.) mogą być zaliczane na poczet powyższych badań kontrolnych.

3.1.4.4. Postępowanie w przypadku zawieszenia statusu stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego

W przypadku stwierdzenia podczas stałego monitorowania choroby w stadzie o statusie stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego co najmniej jednego dodatniego wyniku badania serologicznego powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, nadaje temu stadu status stada zawieszono oraz wprowadza w tym stadzie zakazy odnoszące się do stada zakażonego, określone w pkt 3.3.1.1. ppkt 1 programu. W takim przypadku stosuje się pkt 3.3.1.2. ppkt 1.

Ponadto, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, nakazuje w tym stadzie:

- 1) niezwłoczny ubój lub zabicie świń, u których stwierdzono dodatni wynik badania serologicznego;
- 2) przeprowadzenie badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego wszystkich świń stada podstawowego oraz świń, które miały kontakt ze swinia o dodatnim wyniku badania, a w przypadku tuczarni – badania serologicznego pozwalającego na wykrycie 5 % świń zakażonych w stadzie, a także niezwłoczny ubój lub zabicie świń, u których stwierdzono dodatni wynik badania serologicznego;
- 3) przeprowadzenie ponownego badania serologicznego po upływie co najmniej 30 dni od badania, o którym mowa w ppkt 2, celem kontroli.

Status stada zawieszono, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, nadaje także stado o statusie stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego, w przypadku, gdy spełnia ono przesłanki do uznania go za stado podejrzane o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego, określone w pkt 3.2. programu. W takim przypadku pkt 3.3.1.4 nie ma zastosowania. Powiatowy lekarz weterynarii wprowadza w takim stadzie zakazy odnoszące się do stada zakażonego, określone w pkt 3.3.1.1. ppkt 1 programu, oraz nakazuje badania serologiczne świń w stadzie. Próbki do badań serologicznych, o których mowa pobiera się zgodnie z tabelą nr 18 programu.

W drodze odstępstwa od zakazów, określonych w pkt 3.3.1.1. programu, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, może wyrazić zgodę na:

- 1) przemieszczanie ze stada świń, wraz z wystawieniem w tym celu świadectwa zdrowia, bezpośrednio do rzeźni;
- 2) przemieszczanie do stada świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stad o wyższym statusie w odniesieniu do choroby Aujeszkyego.

W przypadku stwierdzenia w stadzie co najmniej jednego dodatniego wyniku badania serologicznego powiatowy lekarz weterynarii postępuje w sposób opisany powyżej.

Badania, ubój lub zabicie świń, u których stwierdzono dodatni wynik badania, prowadzi się do momentu, gdy w stadzie nie pozostanie żadna świnia z dodatnim wynikiem badania serologicznego. Odstęp pomiędzy badaniami powinien wynosić co najmniej 30 dni.

Ubój lub zabicie świń przeprowadza się pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni.

Jeżeli powiatowy lekarz weterynarii stwierdzi, że do stada wprowadzono świnie lub materiał biologiczny pochodzący od świń, niespełniające wymagań zdrowotnych określonych w programie, a w przypadku materiału biologicznego, w odrębnych przepisach, albo gdy dla wprowadzonych do stada świń lub materiału biologicznego nie wystawiono świadectwa zdrowia, za przeprowadzenie badań, o których mowa w pkt 3.1.4.4., pobiera się od posiadacza zwierząt opłaty, których wysokość określono w przepisach odrębnych.

Powiatowy lekarz weterynarii po nadaniu stado statusu stada zawieszono, niezwłocznie blokuje to stado centralnej bazy danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji i Rolnictwa.

Jeżeli w stadzie nie pozostanie żadna świnia z dodatnim wynikiem badania serologicznego, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, przywraca stado utracony status i odblokowuje stado w centralnej bazy danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji i Rolnictwa.

3.2. Kategoryzacja i rejestracja siedzib stad

Status epizootyczny nadaje się poszczególnym stadom świń. W przypadkach określonych w programie, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce położenia siedziby stada nadaje, w drodze decyzji, następujące statusy:

- 1) stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego;
- 2) stada podejrzanego o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego;
- 3) stada zawieszono;
- 4) stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego;
- 5) stada seronegatywnego – szczepionego;
- 6) stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionego;
- 7) stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego;
- 8) stada seronegatywnego;
- 9) stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego;
- 10) stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

Statusy te zostały wymienione w porządku od najniższego do najwyższego.

W rozumieniu programu:

- 1) stadem podejrzanym o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego jest stado świń, do którego wprowadzono świnię lub materiał biologiczny pochodzący od świń, niespełniające wymagań zdrowotnych określonych w programie, lub w przypadku materiału biologicznego, w odrębnych przepisach, albo gdy dla wprowadzonych do stada świń lub materiału biologicznego nie wystawiono świadectwo zdrowia;
- 2) stadem zawieszonym jest stado świń o statusie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego, wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepionym, w którym podczas prowadzenia stałego monitorowania choroby uzyskano co najmniej jeden dodatni wynik badania serologicznego w kierunku choroby Aujeszkyego lub takie stado, które spełnia przesłanki do uznania za stado podejrzanego o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego.

Powiatowy lekarz weterynarii prowadzi rejestr wydanych decyzji oraz rejestr stad wraz z informacją o ich statusie epizootycznym odnośnie choroby Aujeszkyego. Rejestr jest na bieżąco aktualizowany.

W przypadku odtworzenia stada lub utworzenia nowego stada, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, nadaje stadu status, jaki posiadało stado, z którego pochodzą zwierzęta nowo wprowadzone, w dniu ich przemieszczenia z tego stada. Jeżeli zwierzęta nowo wprowadzane pochodzą ze stad o różnym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, to stadu nadaje się najniższy status spośród statusów stad, z których pochodzą zwierzęta.

Liczba badań w ramach programu, które należy wykonać w odtworzonym lub utworzonym nowym stadzie, celem nadania mu statusu stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego zależy od statusu, który zostanie mu nadany przez powiatowego lekarza weterynarii. Badania te wykonuje się zgodnie z pkt 3.1.1. programu.

3.3. Postępowanie w stadach podejrzanych o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego oraz stadach zakażonych wirusem choroby Aujeszkyego

3.3.1. Postępowanie w przypadku podejrzenia lub stwierdzenia choroby

Decyzjom, o których mowa w tym punkcie, nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności.

3.3.1.1. W przypadku uzyskania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania w stadzie w ramach programu, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce położenia tego stada, w drodze decyzji, wyznacza to stado jako ognisko choroby i nadaje temu stadu status stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego oraz:

1) zakazuje:

- a) przemieszczania świń oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stada;
- b) przemieszczania świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych do stada;
- c) używania knurów do krycia naturalnego
- d) wystawiania świadectw zdrowia dla świń znajdujących się w stadzie;

2) nakazuje:

- a) szczepienie świń w stadzie, zgodnie z pkt 3.3.2. i pkt 3.3.4. programu, albo
- b) odroczony ubój świń w stadzie, czyli ubój świń po osiągnięciu przez nie masy ubojowej lub ubój loch po wyproszeniu i odsadzeniu prosiąt, albo
- c) w uzasadnionych przypadkach, natychmiastowy ubój lub zabicie wszystkich świń w stadzie, zgodnie z pkt 3.3.5. programu,
- d) w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym - indywidualne i trwałe oznakowanie wszystkich świń stada podstawowego przez ich posiadacza, jeżeli została wydana decyzja o szczepieniu świń w stadzie i ich sukcesywnej eliminacji albo decyzja o odroczonym uboju świń w stadzie,
- e) bieżące oczyszczanie i odkażanie,
- f) wstępne i końcowe oczyszczenie i odkażenie miejsc, przedmiotów oraz środków transportu, z którymi miały kontakt świny znajdujące się w gospodarstwie, w sposób określony w pkt 3.3.6. programu – w przypadku gdy dany budynek zostanie całkowicie opróżniony ze zwierząt (zasada puste-pełne).

3.3.1.2. W drodze odstępstwa od zakazów określonych w pkt 3.3.1.1., powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, może wyrazić zgodę:

1) na przemieszczenie ze stada świń, wraz z wystawieniem w tym celu świadectwa zdrowia, bezpośrednio do rzeźni;

2) w przypadku wydania decyzji o szczepieniu:

- a) na przemieszczanie do stada świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stad o statusie stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, seronegatywnego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego lub urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego pod warunkiem, że świny wprowadzane do stada zostaną uprzednio zaszczepione przeciwko chorobie Aujeszkyego, zgodnie z pkt 3.3.2. programu, oraz ze stad o statusie stada potencjalnie wolnego od wirusa

choroby Aujeszkyego-szczepionego, seronegatywnego - szczepionego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego,

b) na używanie knurów do krycia naturalnego pod warunkiem, że knury używane w tym celu zostaną uprzednio zbadane serologicznie w kierunku choroby Aujeszkyego i uzyskają ujemny wynik badania, oraz zostaną co najmniej 2 razy zaszczepione przeciwko tej chorobie;

3) w przypadku wydania decyzji o uboju odroczonym – na przemieszczanie, wraz z wystawieniem w tym celu świadectwa zdrowia, prosią ze stada, które nie posiada możliwości odchowu prosią do wagi ubojowej, do innego stada zakażonego, co do którego powiatowy lekarz weterynarii wydał decyzję o uboju odroczonym oraz które posiada możliwość takiego odchowu; przemieszczanie takie odbywa się za zgodą powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla miejsca przeznaczenia prosiąt.

3.3.1.3. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy dla ogniska choroby może, w drodze decyzji, nakazać szczepienie profilaktyczne w stadach powiązanych epizootycznie z ogniskiem choroby. Szczepienia profilaktyczne przeprowadza się zgodnie z pkt 3.3.3 programu.

Podjmując decyzję o szczepieniu w tych stadach, powiatowy lekarz weterynarii bierze pod uwagę analizę ryzyka opartą na dochodzeniu epizootycznym.

3.3.1.4. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce położenia stada, do którego wprowadzono świnie lub materiał biologiczny pochodzący od świń, niespełniające wymagań zdrowotnych określonych w programie, a w przypadku materiału biologicznego, w odrębnych przepisach, albo gdy dla wprowadzonych do stada świń lub materiału biologicznego nie wystawiono świadectwa zdrowia, po przeprowadzeniu analizy ryzyka, może nadać temu stadu, w drodze decyzji, status stada podejrzanego o zakażenie wirusem choroby Aujeszkyego oraz:

1) zakazać:

a) przemieszczania świń oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stada,
b) wystawiania świadectw zdrowia dla świń znajdujących się w stadzie oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych, za wyjątkiem świadectw dla zwierząt przemieszczanych bezpośrednio do rzeźni;

2) nakazać przeprowadzenie badań serologicznych w kierunku choroby Aujeszkyego świń w stadzie, ustalając minimalną liczbę próbek do pobrania przy zastosowaniu zasady badania zwierząt w stadzie pozwalającej na wykrycie seroreagentów w stadzie z 95% prawdopodobieństwem przyjmując, że odsetek świń zakażonych w budynku wynosi co najmniej 20%.

Za przeprowadzenie badań, o których mowa w ppkt 2, pobiera się od posiadacza zwierząt opłaty, których wysokość określono w przepisach odrębnych.

W drodze odstępstwa od zakazów określonych w ppkt 1, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, może wyrazić zgodę na przemieszczenie ze stada świń, wraz z wystawieniem w tym celu świadectwa zdrowia, bezpośrednio do rzeźni.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania, stadu podejrzanemu przywraca się utracony status.

W przypadku uzyskania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce położenia tego stada, w drodze decyzji, wyznacza stado jako ognisko choroby i nadaje temu stadu status stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkiego oraz wprowadza nakazy i zakazy określone dla stada o tym statusie.

Powiatowy lekarz weterynarii po nadaniu stadu statusu stada podejrzanego o zakażenie lub zakażonego niezwłocznie blokuje to stado w centralnej bazie danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji i Rolnictwa.

3.3.2. Szczepienie

Przy podejmowaniu decyzji o szczepieniu świń przeciwko chorobie Aujeszkiego uwzględnia się analizę ryzyka, sytuację epizootyczną, bioasekurację i aspekt ekonomiczny. Szczepienia powinno prowadzić się jednocześnie na danym obszarze we wszystkich stadach świń zakwalifikowanych do szczepień.

W przypadku wydania decyzji, o której mowa w pkt 3.3.1.1. ppkt 2 lit. a, powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza szczepienie w stadach zakażonych. Szczepienia w stadach zakażonych prowadzących produkcję w cyklu zamkniętym oraz w stadach zarodowych przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) stado podstawowe w szczepieniu podstawowym szczepi się dwukrotnie, przy czym odstęp między szczepieniami wynosi 4 tygodnie;
- 2) kolejne szczepienie stada podstawowego powtarza się co 4 miesiące;
- 3) jednocześnie szczepi się wszystkie zwierzęta stada podstawowego (lochy i knury), niezależnie od ich stanu fizjologicznego;
- 4) prosięta od matek szczepionych szczepi się dwukrotnie w odstępie 4 tygodni:
 - a) pierwsze szczepienie przeprowadza się między 10 a 12 tygodniem życia,
 - b) drugie szczepienie przeprowadza się między 14 a 16 tygodniem życia;
- 5) prosięta od matek nieszczepionych szczepi się w 6 i 10 tygodniu życia;
- 6) tucznikom, które nie osiągnęły wagi rzeźnej do 8 miesiąca życia, podaje się trzecią dawkę szczepionki w 8 miesiącu życia;
- 7) loszkom własnego chowu, wykorzystywanym do odnawiania stada podstawowego, podaje się trzecią dawkę szczepionki w 8 miesiącu życia;
- 8) zwierzęta wprowadzone spoza stada (loszki, knurki), przeznaczone do odnawiania stada podstawowego, przed włączeniem do stada szczepi się dwukrotnie, z zachowaniem 4 tygodni odstępu między szczepieniami, przy czym drugie szczepienie przeprowadza się nie później niż na tydzień przed wprowadzeniem zwierząt do stada.

Szczepienia w stadach zakażonych prowadzących tucz zwierząt przeprowadza się w następujący sposób. Wszystkie świny w tuczarni szczepi się jedno lub dwukrotnie w zależności od terminu uboju. Tuczники przeznaczone do uboju w okresie miesiąca przed ubojem immunizuje się jednokrotnie. Natomiast wszystkie inne zwierzęta dwukrotnie w odstępie 4 tygodni. Nie immunizuje się świń w okresie 3 tygodni przed ubojem. Wszystkie świny wprowadzane do tuczarni szczepi się po raz pierwszy co najmniej 2 tygodnie przed wprowadzeniem do obiektu. Szczepienie

powtarza się po 4 tygodniach. W wyjątkowych sytuacjach, powiatowy lekarz weterynarii może wyrazić zgodę na ich szczepienie po raz pierwszy w dniu wprowadzenia ich do stada. Tucznikom, które nie osiągnęły wagi rzeźnej do 8 miesiąca życia, podaje się trzecią dawkę szczepionki w 8 miesiącu życia.

Szczepienia świń w stadach: potencjalnie wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego, seronegatywnych oraz wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego powiązanych epizootycznie ze stadem zakażonym przeprowadza się w następujący sposób:

- 1) stado podstawowe w szczepieniu podstawowym szczepi się dwukrotnie, przy czym odstęp między szczepieniami wynosi 4 tygodnie;
- 2) kolejne szczepienie stada podstawowego powtarza się co 6 miesięcy;
- 3) jednocześnie szczepi się wszystkie zwierzęta stada podstawowego, niezależnie od ich stanu fizjologicznego;
- 4) prosięta od matek:
 - a) szczepionych - immunizuje się jednokrotnie między 11 a 13 tygodniem życia;
 - b) nieszczepionych - immunizuje się jednokrotnie między 6 a 10 tygodniem życia.
- 5) zwierzęta wprowadzone spoza stada (loszki, knurki), przeznaczone do odnawiania stada podstawowego, szczepi się dwukrotnie, z zachowaniem 4 tygodni odstępu między szczepieniami. Pierwsze szczepienie przeprowadza się przed wprowadzeniem zwierząt do stada. Zwierzęta można wprowadzić do stada tydzień po pierwszym szczepieniu.

Szczepienia w tuczarniach, potencjalnie wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego, seronegatywnych oraz wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego powiązanych epizootycznie ze stadem zakażonym przeprowadza się zaś w następujący sposób.

Wszystkie zwierzęta w tuczarni w wieku powyżej 12 tygodnia życia szczepi się jednokrotnie. Wszystkie świny wprowadzane do tuczarni szczepi się jednokrotnie do 3 dnia od dnia wprowadzenia zwierząt do obiektu.

Knury utrzymywane w punktach kopulacyjnych powinny być szczepione. Szczepienie podstawowe należy przeprowadzić dwukrotnie w odstępie 4 tygodni. Kolejne szczepienia przeprowadza się co 4 miesiące. Nowo wprowadzone knury dopuszcza się do użytkowania rozplodowego nie wcześniej niż tydzień po drugim szczepieniu.

Do szczepienia świń mogą być stosowane wyłącznie szczepionki delecyjne, zawierające wirus pozbawiony glikoproteiny gE (gE -).

W przypadku gdy w stadzie nie są utrzymywane świny stada podstawowego, które w nim utrzymywano w dniu stwierdzenia, w drodze decyzji, przez powiatowego lekarza weterynarii, zakażenia stada wirusem choroby Aujeszkyego, posiadacz zwierząt informuje tym niezwłocznie powiatowego lekarza weterynarii.

Szczepienie świń na koszt budżetu państwa prowadzi się do momentu uznania stada za stado wolne od wirusa choroby Aujeszkyego – szczepione.

3.3.3 Postępowanie w stadach szczepionych profilaktycznie

3.3.3.1. W przypadku wydania decyzji o szczepieniu profilaktycznym, o której mowa w pkt 3.3.1.3. programu, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji:

1) zakazuje:

- a) przemieszczania ze stada świń oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych,
- b) wprowadzania do stada świń, nasienia, zarodków i komórek jajowych;

2) nakazuje:

- a) szczepienie świń w stadzie i ich sukcesywną eliminację, zgodnie z cyklem hodowlanym lub produkcyjnym,
- b) w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym indywidualne i trwałe oznakowanie wszystkich świń stada podstawowego.

3.3.3.2. Powiatowy lekarz weterynarii może, w drodze decyzji, wyrazić zgodę na:

1) przemieszczenie ze stada świń, wraz z wystawieniem w tym celu świadectwa zdrowia, bezpośrednio do rzeźni oraz do innych stad o tym samym lub niższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego;

2) na przemieszczanie do stada świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stad o statusie stada potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, seronegatywnego, wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego lub urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego pod warunkiem, że świnię wprowadzaną do stada zostaną uprzednio zaszczepione przeciwko chorobie Aujeszkyego, zgodnie z pkt 3.3.2. programu, oraz z innych stad szczepionych profilaktycznie o równym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego;

3) używanie knurów do krycia naturalnego pod warunkiem, że knury używane w tym celu zostaną uprzednio zbadane serologicznie w kierunku choroby Aujeszkyego i uzyskają ujemny wynik badania oraz zostaną co najmniej 2 razy zaszczepione przeciwko tej chorobie;

3.3.3.3. Szczepienie stada przeprowadza się zgodnie z zasadami określonymi w pkt 3.3.2. programu, z wyjątkiem pkt 3.3.2. ppkt 3. W przypadku stada podstawowego, szczepienia powtarza się co 6 miesięcy.

W stadach, w których wprowadzono profilaktyczne szczepienia świń przeciwko chorobie Aujeszkyego, stosuje się pkt 3.3.4. programu, z uwzględnieniem zmian wynikających

z niniejszego punktu.

W decyzji w sprawie nadania stada zarodowemu, stada o pełnym cyklu produkcyjnym oraz tuczarni statusu stada seronegatywnego - szczepionego, uchyla się nakazy i zakazy, wprowadzone uprzednio w tym stadzie na podstawie pkt 3.3.3.1. programu.

3.3.4. Uwalnianie stad zakażonych, szczepionych.

Posiadacz zakażonego stada świń, w którym są prowadzone szczepienia, ma obowiązek powiadomienia powiatowego lekarza weterynarii, właściwego ze względu na miejsce położenia tego stada, jeżeli:

1) w stadzie zarodowym i o pełnym cyklu produkcyjnym nie pozostaje żadna świnię stada podstawowego, która przebywała w nim, kiedy uznano to stado za stado

zakażone;

2) w tuczarni nie pozostanie żadna świnia, która przebywała w niej, kiedy uznano ją za stado zakażone;

Po otrzymaniu powiadomienia, powiatowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań w kierunku choroby Aujeszkyego w sposób określony poniżej. Badania te muszą pozwolić na odróżnienie zwierząt szczepionych przeciwko chorobie Aujeszkyego od zwierząt zakażonych wirusem choroby Aujeszkyego.

W stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym, w których były prowadzone szczepienia, próbki pobiera się dwa razy w odstępie od 2 do 6 miesięcy. Pierwszy raz próbki pobiera się w sposób określony w pkt 3.1.1. programu dla drugiego pobierania próbek, z tym że:

- 1) wszystkie świnie stada podstawowego zostały indywidualnie i trwale oznakowane przez ich posiadacza;
- 2) istnieje możliwość przyporządkowania pobieranej próbki do zwierzęcia, od którego została pobrana.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania w pierwszym pobieraniu próbek, stada zarodowemu lub stada o pełnym cyklu produkcyjnym, w którym są prowadzone szczepienia, powiatowy lekarz weterynarii nadaje, w drodze decyzji, status stada seronegatywnego - szczepionego. W decyzji tej uchyla się również nakazy i zakazy, wprowadzone uprzednio w tym stadzie na podstawie pkt 3.3.1.1. programu, za wyjątkiem nakazów, o których mowa w pkt 3.3.1.1. ppkt 2 lit. a, e i f. W stadzie tym, powiatowy lekarz weterynarii drugi raz pobiera próbki w kierunku choroby Aujeszkyego, w sposób określony w pkt 3.1.1. programu dla trzeciego pobierania próbek.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania w drugim pobieraniu próbek, stada zarodowemu lub stada o pełnym cyklu produkcyjnym, w którym są prowadzone szczepienia, nadaje się status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego. W stadzie takim powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, zakazuje szczepienia, a przypadku gdy nie pozostanie ani jedna świnia szczepiona w stadzie, nadaje stada status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

W przypadku uzyskania w pierwszym lub drugim pobieraniu próbek w stadzie zarodowym lub w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym co najmniej jednego wątpliwego wyniku badania, powiatowy lekarz weterynarii, przesyła próbkę wątpliwą do laboratorium referencyjnego, o którym mowa w pkt 4.2 programu, celem potwierdzenia lub wykluczenia zakażenia.

W przypadku uzyskania w pierwszym lub drugim pobieraniu próbek w stadzie zarodowym lub w stadzie o pełnym cyklu produkcyjnym co najmniej jednego dodatniego wyniku badania, powiatowy lekarz weterynarii, nakazuje ubój lub zabicie świń, u których stwierdzono takie wyniki:

- 1) niezwłocznie albo
- 2) po osiągnięciu przez świnie masy ubojowej, a w przypadku loch- po wyproszeniu i odsadzeniu prosiąt.

W takim przypadku, posiadacz stada świń jest obowiązany do złożenia wniosku o przeprowadzenie przez powiatowego lekarza weterynarii pobierania próbek w kierunku choroby Aujeszkyego u świń, nie wcześniej niż po upływie 2 miesięcy i nie później niż przed upływem 6 miesięcy od uboju ostatniej zakażonej świni.

W tuczarniach, w których są prowadzone szczepienia, przeprowadza się dwa pobrania próbek w odstępie od 2 do 6 miesięcy.

Pierwsze pobieranie próbek w tuczarniach przeprowadza się w sposób określony dla pierwszego pobierania próbek w pkt 3.1.2 programu.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania w pierwszym pobieraniu próbek w tuczarni, w której są prowadzone szczepienia, nadaje się status stada seronegatywnego - szczepionego. W decyzji tej uchyla się również nakazy i zakazy, wprowadzone uprzednio w tym stadzie na podstawie pkt 3.3.1.1. programu, za wyjątkiem nakazu, o którym mowa w pkt 3.3.1.1. pkt 2 lit. a, e i f. W stadzie tym, powiatowy lekarz weterynarii drugi raz pobiera próbki w kierunku choroby Aujeszkyego, w sposób określony w pkt 3.1.2. programu dla drugiego pobierania próbek.

W przypadku uzyskania wszystkich ujemnych wyników badania w drugim pobieraniu próbek, tuczarni, w której są prowadzone szczepienia, nadaje się status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego. W stadzie takim powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, zakazuje szczepienia, a w przypadku gdy nie pozostanie w nim ani jedna świnka szczepiona, nadaje stado status stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego.

W przypadku uzyskania w pierwszym lub drugim pobieraniu próbek w tuczarni co najmniej jednego dodatniego wyniku badania, stado uznaje się za zakażone i postępuje się w nim zgodnie z zasadami określonymi w pkt 3.3.1.1. programu.

3.3.5. Ubój lub zabicie zwierząt w stadzie zakażonym

W przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wyda decyzję, o której mowa w pkt 3.3.1.1. ppkt 2 lit. b programu, oraz brak jest możliwości uboju prosiąt, powiatowy lekarz weterynarii nakazuje, w drodze decyzji, zabicie tych prosiąt. Postępowanie to nie ma zastosowania, w przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wydał decyzję o której mowa w pkt. 3.3.1.2 ppkt 3 programu.

W przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wyda decyzję, o której mowa w pkt 3.3.1.1. ppkt 2 lit. c programu, ubija lub zabija wszystkie świnki w stadzie, bez względu na ich wiek, w możliwie jak najkrótszym terminie od dnia dostarczenia właścicielowi stada decyzji powiatowego lekarza weterynarii.

Knury przeznaczone do uboju można poddać kastracji nie później niż na 1 miesiąc przed planowanym ubojem.

Mięso pozyskane z uboju świń pochodzących ze stada zakażonego, podlega w rzeźni ocenie urzędowego lekarza weterynarii oraz znakowaniu, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczególne przepisy dotyczące organizacji

urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. U. L 139 z 30.04.2004, str. 206 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne rozdział 3, t. 45, str. 75, z późn. zm).

3.3.6. Oczyszczanie i odkażanie

3.3.6.1. Powiatowy lekarz weterynarii nadzoruje czyszczenie i odkażanie, w tym:

1) określa:

- a) produkty biobójcze, które mają zostać użyte w celu zniszczenia wirusa choroby Aujeszkyego, uwzględniając zalecenia producenta tych produktów; produkty te powinny zawierać jako substancje czynne formaldehyd lub chlor,
- b) sposób usunięcia wody używanej do czyszczenia, mając na względzie uniemożliwienie rozprzestrzeniania się wirusa choroby Aujeszkyego,
- c) sposób obróbki nawozu;

2) prowadzi dokumentację dotyczącą przeprowadzanych czynności związanych z oczyszczaniem i odkażaniem.

Powiatowy lekarz weterynarii może ustalić szczególne sposoby oczyszczenia i odkażania w przypadku gospodarstw, w których świnie są utrzymywane na otwartym terenie.

3.3.6.2. Oczyszczanie i odkażanie w ramach programu obejmuje w szczególności:

- 1) spryskanie produktami biobójczymi wszystkich miejsc, w których były utrzymywane świnie, oraz nasączenie tymi produktami legowisk, ściółki oraz nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu;
- 2) obróbkę ściółki oraz nawozów naturalnych w rozumieniu przepisów o nawozach i nawożeniu;
- 3) demontaż lub usunięcie sprzętu i wyposażenia z pomieszczeń, w których były utrzymywane świnie, jeżeli jest to konieczne;
- 4) szorowanie powierzchni, które następnie się odkaża;
- 5) usunięcie tłuszczu i brudu ze wszystkich odkażanych powierzchni przy użyciu środków odtłuszczających oraz zmywanie ich wodą;
- 6) zmywanie odkażanych powierzchni przy użyciu produktów biobójczych pod ciśnieniem, które pozostawia się na odkażanych powierzchniach przez okres zalecany przez producenta, jednak nie krócej niż przez 24 godziny;
- 7) zmywanie odkażanych powierzchni przy użyciu wody pod ciśnieniem, po upływie okresu, o którym mowa w ppkt 6, w sposób uniemożliwiający skażenie wcześniej zmytych powierzchni;
- 8) zniszczenie sprzętu, o którym mowa w ppkt 3, oraz innego sprzętu, który mógł zostać skażony – jeżeli jego oczyszczanie lub odkażanie jest niemożliwe.
- 9) czynności, o których mowa w ppkt 6 i 7, wykonuje się dwukrotnie, w odstępie siedmiu dni.

Obróbka, o której mowa w pkt 3.3.6.2 ppkt 2 programu, polega na:

- 1) kopcowaniu przez co najmniej 42 dni w celu biotermicznego odkażenia, po poprzednim spryskaniu obornika i ściółki środkami dezynfekującymi; przyzma powinna

być przykryta albo przekładana w celu poddania wszystkich warstw działaniu temperatury;

2) przechowywaniu przez co najmniej 42 dni od dnia ostatniego dodania skażonego materiału - w przypadku gnojowicy;

3) powiatowy lekarz weterynarii może zezwolić na skrócenie okresu przechowywania gnojowicy, jeśli została poddana innej obróbce zapewniającej zniszczenie wirusa.

Odkazanie ściółki lub obornika może być przeprowadzone również poprzez:

- 1) spalenie albo użycie pary wodnej o temperaturze nie mniejszej niż 70° C;
- 2) zakopanie na głębokość uniemożliwiająca dostęp do nich zwierząt.

3.3.6.3. Wstępne oczyszczanie i odkażanie przeprowadza się następująco:

- 1) niezwłocznie po usunięciu ostatniej świni z budynku;
- 2) miejsca, w których były utrzymywane świny, czyści się i odkaża w sposób określony w pkt 3.3.6.2. programu.

3.3.6.4. Końcowe oczyszczanie i odkażanie przeprowadza się następująco:

- 1) usuwa się nawóz naturalny, ściółkę oraz poddaje się je obróbce w celu zniszczenia wirusa, w sposób określony w pkt 3.3.6.2. programu;
- 2) usuwa się tłuszcz i brud ze wszystkich odkażanych powierzchni przy użyciu środków odtłuszczających, a następnie zmywa się te środki przy użyciu wody;
- 3) zmywa się odkażane powierzchnie przy użyciu środków dezynfekcyjnych pod ciśnieniem; środki te pozostawia się na tych powierzchniach przez okres zalecany przez producenta, jednak nie krócej niż przez 24 godziny, zmywanie przeprowadza się w sposób uniemożliwiający skażenie wcześniej zmytych powierzchni;
- 4) czynności, o których mowa w pkt 2 i 3 wykonuje się ponownie po upływie 7 dni, a następnie zmywa się odkażane powierzchnie przy użyciu wody.

Ponowne umieszczenie świń w budynku może nastąpić po upływie co najmniej 15 dni od zakończenia końcowego czyszczenia i odkażania.

3.4. Odszkodowanie za zwierzęta zabite lub poddane ubojowi w ramach programu

Za świny zabite lub poddane ubojowi z nakazu powiatowego lekarza weterynarii albo za świny padłe w wyniku zastosowania zabiegów nakazanych przez ten organ przysługuje odszkodowanie ze środków budżetu państwa.

Zasady wypłaty odszkodowania określa art. 49 ustawy z dnia 11 marca 2008 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342).

3.5. Klasyfikacja regionów i procedury monitorowania przebiegu programu

Regionem, zgodnie z art. 2 pkt 36 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, jest część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o powierzchni co najmniej 2 000 km², która obejmuje co najmniej jeden powiat.

Do czasu uznania wszystkich stad w regionie za wolne od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolne od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepione, region uznaje się za region, w którym realizowany jest program zwalczania choroby Aujeszkyego.

Po uzyskaniu przez wszystkie stada w regionie statusu stada:

- 1) wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, lub
 - 2) wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego - szczepionego
- powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji, nadaje tym stadom status stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego oraz zakazuje szczepienia w tych stadach.

Powiatowy lekarz weterynarii przekazuje wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii informację o uzyskaniu przez wszystkie stada w powiecie statusu stad urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego.

Region, w którym wszystkie stada zostały uznane za urzędowo wolne, uzyskuje status regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego. W regionie takim prowadzi się stałe monitorowanie choroby, zgodnie z pkt 3.1.4. programu.

Właściwy wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje Głównemu Lekarzowi Weterynarii informację o uzyskaniu przez region, położony na obszarze województwa, statusu regionu wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego. Główny Lekarz Weterynarii przekazuje tę informację ministrowi właściwemu do spraw rolnictwa.

Główny Lekarz Weterynarii ogłasza na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Weterynarii wykaz regionów wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego.

W przypadku gdy w okresie 24 miesięcy od uznania regionu za wolny od wirusa choroby Aujeszkyego, w regionie tym nie zarejestrowano żadnych klinicznych, patologicznych oraz serologicznych dowodów wystąpienia choroby Aujeszkyego, Główny Lekarz Weterynarii może wystąpić do Komisji Europejskiej o uznanie tego regionu za urzędowo wolny od wirusa choroby Aujeszkyego.

Regionem urzędowo wolnym w rozumieniu niniejszego programu jest część terytorium Rzeczypospolitej Polskiej o powierzchni co najmniej 2 000 km², która obejmuje co najmniej jeden powiat, wpisana do załącznika I decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie (Dz. Urz. UE L 59 z 04.03.2008, str. 19).

Informacje niezbędne do monitorowania realizacji programu, powiatowi lekarze weterynarii przekazują wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii. Wojewódzki lekarz weterynarii przekazuje Głównemu Lekarzowi Weterynarii informacje uzyskane od powiatowych lekarzowi weterynarii w zestawieniu zbiorczym.

Po zakończeniu każdego kwartału, w którym był realizowany program, powiatowy lekarz weterynarii przekazuje wojewódzkiemu lekarzowi weterynarii, przed upływem 30 dni od dnia jego zakończenia, kwartalne sprawozdanie z realizacji programu.

Wojewódzki lekarz weterynarii przed upływem 15 dni od dnia otrzymania sprawozdania od powiatowego lekarza weterynarii przekazuje zbiorcze

sprawozdanie Głównemu Lekarzowi Weterynarii. Sprawozdanie z realizacji programu zawiera w szczególności:

- 1) liczbę zbadanych stad;
- 2) liczbę pobranych i zbadanych próbek;
- 3) wyniki badań.

Szczegółowy zakres i sposób przekazywania informacji zostaną określone w instrukcji Głównego Lekarza Weterynarii, wydanej na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Zgodnie z decyzją Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie, Główny Lekarz Weterynarii co najmniej raz w roku przekazuje Komisji Europejskiej informacje o występowaniu choroby Aujeszkyego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze szczegółowymi danymi dotyczącymi programu zwalczania tej choroby według jednolitych kryteriów ustanowionych w załączniku nr IV do tej decyzji.

Główny Lekarz Weterynarii przesyła do Komisji Europejskiej sprawozdania z realizacji programu, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

3.6. Warunki obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania zwierząt pomiędzy stadami oraz do rzeźni na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Podstawą zwalczania choroby Aujeszkyego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, oprócz oceny i monitorowania sytuacji epizootycznej w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym, jest wzmocniony nadzór nad przemieszczaniem świń między stadami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz do rzeźni.

Każdej przesyłce świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej towarzyszy świadectwo zdrowia.

Nadzór nad przemieszczaniem zwierząt sprawuje powiatowy lekarz weterynarii. Kontroli przemieszczeń dokonuje się na każdym etapie realizacji programu, w szczególności podczas wydawania decyzji w sprawie nadania stada jednego ze statusów określonych w programie.

3.6.1. Warunki obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania świń oraz materiału biologicznego pomiędzy stadami

Do stada zarodowego oraz o pełnym cyklu produkcyjnym, które uzyskało status potencjalnie wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, seronegatywnego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, mogą być wprowadzane świny lub ich materiał biologiczny pochodzące ze stad o równorzędnym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego.

Do tuczarni, która uzyskała status stada seronegatywnego lub wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, mogą być wprowadzane jedynie świny ze stad o równorzędnym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego.

Do stada zarodowego, stada o pełnym cyklu produkcyjnym oraz tuczarni, uznanych za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego, mogą być wprowadzane świnie oraz ich materiał biologiczny, pochodzące ze stada o statusie urzędowo wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego lub wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego, z zastrzeżeniem pkt 3.7 programu.

Do stad zakażonych, co do których wydano decyzję określoną w pkt 3.3.1.1. ppkt 2 lit. a programu, mogą być wprowadzane świnie ze stad o równym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, po uprzednim zaszczepieniu zgodnie z pkt 3.3.2. programu.

Do stad potencjalnie wolnych – szczepionych, seronegatywnych – szczepionych oraz wolnych - szczepionych, mogą być wprowadzane świnie ze stad o równym lub wyższym statusie epizootycznym w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, po ich uprzednim zaszczepieniu zgodnie z pkt 3.3.2. programu, oraz świnie z innych stad szczepionych.

Do stad zakażonych, co do których wydano decyzję określoną w pkt 3.3.1.1. ppkt 2 lit. b programu, mogą być wprowadzane prosięta z innych stad zakażonych, co do których wydano taką samą decyzję, jednak w których nie ma możliwości odchowu prosiąt, przebywających w tym stadzie, do wagi ubojowej.

Na targi, pokazy, wystawy, konkursy, do punktów kopulacyjnych i punktów skupu mogą być wprowadzane świnie spełniające następujące wymagania:

- są oznakowane, zgodnie z przepisami o rejestracji i identyfikacji zwierząt oraz
- pochodzą ze stad, w których nie stwierdzono dodatnich wyników badań serologicznych w kierunku choroby Aujeszkyego.

Świnie wprowadzane do stad, położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz na targi, pokazy, wystawy, konkursy, do punktów kopulacyjnych i punktów skupu, zaopatrzuje się w świadectwo zdrowia, które zawiera co najmniej następujące informacje:

- 1) numer świadectwa;
- 2) określenie organu wydającego świadectwo;
- 3) liczbę zwierząt;
- 4) numery identyfikacyjne zwierząt;
- 5) pochodzenie zwierząt;
- 6) przeznaczenie zwierząt, jeżeli możliwe jest do określenia;
- 7) środek transportu i jego numer rejestracyjny;
- 8) informację zdrowotną o spełnieniu przez świnie wymagań zdrowotnych określonych w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie;
- 9) informację zdrowotną dotyczącą występowania choroby Aujeszkyego w stadzie pochodzenia zwierząt;
- 10) datę, pieczęć i podpis właściwego urzędowego lekarza weterynarii.

Każdy, kto zakupi świnie na targu, ma obowiązek posiadać kopię świadectwa zdrowia, potwierdzającego pochodzenie świni.

Materiał biologiczny wprowadzany do stad położonych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej musi pochodzić z centrum pozyskiwania nasienia świń o statusie równym lub wyższym niż stado jego przeznaczenia.

W celu potwierdzenia tego faktu, lekarz weterynarii nadzorujący centrum pozyskiwania nasienia, na podstawie decyzji powiatowego lekarza weterynarii o nadaniu stada statusu w odniesieniu do choroby Aujeszkyego, w orzeczeniu lekarsko - weterynaryjnym o zdrowiu i przydatności do rozrodu świń dokonuje następującej adnotacji: „zgodnie z decyzją Powiatowego Lekarza Weterynarii W.....nr..... z dnia..... – seronegatywne/wolne/urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego u świń”. Adnotacja ta powinna być czytelna i poświadczona własnoręcznym podpisem oraz pieczęcią lekarza weterynarii nadzorującego centrum.

Przed każdym wydaniem świadectwa zdrowia dla świń wprowadzanych do stada położonego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej bezpośrednio z innego stada lub punktu skupu, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce pochodzenia zwierząt sprawdza, jaki status ma stado, z którego pochodzą świny, a także powiadamia powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce przeznaczenia zwierząt o planowanej wysyłce świń. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce przeznaczenia zwierząt sprawdza status stada, do którego zwierzęta będą wprowadzane oraz przekazuje informację na ten temat powiatowemu lekarzowi weterynarii właściwemu ze względu na miejsca pochodzenia zwierząt. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce pochodzenia zwierząt wystawia świadectwo zdrowia w przypadku, gdy status stada przeznaczenia jest równy lub niższy od statusu stada pochodzenia zwierząt.

3.6.2. Warunki obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania zwierząt do rzeźni

Wyjątek stanowią prosięta pochodzące ze stad zakażonych nie mających możliwości ich odchowu do wagi ubojowej, w przypadku gdy powiatowy lekarz weterynarii wydał decyzję, o której mowa w pkt 3.3.1. ppkt 2 lit b programu. Zwierzęta takie mogą być przemieszczone do innych stad zakażonych, co do których powiatowy lekarz weterynarii wydał decyzję na podstawie tego samego przepisu oraz które posiadają możliwości odchowu prosiąt. Przemieszczanie odbywa się na podstawie decyzji powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce pochodzenia prosiąt wydanej za zgodą powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce przeznaczenia.

Ubój przebiega pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni. Posiadacz zwierząt informuje powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla siedziby stada o planowanym terminie przemieszczenia świń do rzeźni, który informuje niezwłocznie powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce położenia rzeźni o planowanym przemieszczeniu świń do rzeźni.

Środki transportu, którymi jest dokonywany transport świń do rzeźni, powinny być oczyszczone i odkażone bezpośrednio przed i po transporcie. Dopuszcza się przewóz świń bezpośrednio do uboju ze stad podejrzanych o zakażenie, zakażonych oraz zawieszonych po drogach publicznych lub prywatnych, z wyłączeniem dróg w gospodarstwie posiadającym stada o statusie potencjalnie wolnym, seronegatywnym, wolnym lub urzędowo wolnym.

Powiatowy lekarz weterynarii nadzorujący rzeźnię, powiadamia powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na siedzibę stada, z którego zostały wyprowadzone świnię, o nadejściu transportu świń do rzeźni.

Przesyłkę świń kierowaną do uboju w rzeźni zaopatruje się w świadectwo zdrowia zawierające następujące elementy:

- 1) numer świadectwa;
- 2) określenie organu wydającego świadectwo;
- 3) liczbę zwierząt;
- 4) numery identyfikacyjne zwierząt;
- 5) pochodzenie zwierząt;
- 6) przeznaczenie zwierząt;
- 7) środek transportu i jego numer rejestracyjny;
- 8) informację zdrowotną o spełnieniu przez świnię wymagań zdrowotnych określonych w przepisach ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt i przepisach wykonawczych wydanych na jej podstawie;
- 9) informację zdrowotną dotyczącą występowania choroby Aujeszkyego w stadzie pochodzenia zwierząt;
- 10) datę, pieczęć i podpis właściwego urzędowego lekarza weterynarii.

Świadectwo zdrowia dla świń kierowanych do rzeźni bezpośrednio ze stad o statusie stada podejrzanego o zakażenie, zakażonego oraz zawieszonego, dodatkowo musi być oznaczone czerwonym paskiem.

3.6.3. Opłaty za wystawianie świadectw zdrowia oraz wynagrodzenia za wystawianie tych świadectw

Opłata za wystawianie świadectw zdrowia, o których mowa w pkt 3.6.1. i 3.6.2. programu, pobiera się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2007 r. Nr 2, poz. 15, z późn. zm.).

Wyznaczonemu lekarzowi weterynarii za wystawienie świadectwa zdrowia przysługuje wynagrodzenie zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii (Dz. U. Nr 178, poz. 1837).

Za wydanie świadectwa zdrowia dla świń kierowanych do rzeźni bezpośrednio ze stad o statusie stada podejrzanego o zakażenie, zakażonego oraz zawieszzonego, opłat nie pobiera się.

3.7. Przemieszczanie świń pomiędzy regionami położonymi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

Do regionu uznanego za region wolny od wirusa choroby Aujeszkyego mogą być wprowadzane:

- 1) świny ze stada o statusie stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonego w regionie wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego;
- 2) świny ze stada o statusie stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonego w regionie prowadzącym program zwalczania choroby Aujeszkyego z tym, że świny te przed wprowadzaniem do regionu wolnego zostały poddane przynajmniej 2 badaniom serologicznym w kierunku choroby Aujeszkyego i uzyskano ujemne wyniki badania. Odstęp między badaniami powinien wynosić przynajmniej 30 dni, przy czym drugie z nich powinno być wykonane najpóźniej 15 dni przed transportem (wysyłką);
- 3) materiał biologiczny, pozyskany w centrum o statusie stada urzędowo wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonego w regionie wolnym od wirusa choroby Aujeszkyego;
- 4) materiał biologiczny, pozyskany w centrum o statusie stada wolnego od wirusa choroby Aujeszkyego, położonego w regionie prowadzącym zwalczanie choroby Aujeszkyego, pod warunkiem, że jest on transportowany bezpośrednio z centrum do stada przeznaczenia.

3.8. Warunki obowiązujące w odniesieniu do przemieszczania zwierząt pomiędzy regionami w handlu wewnątrzspółnotowym

Zasady przemieszczania świń w handlu wewnątrzspółnotowym pomiędzy państwami członkowskimi Unii Europejskiej odnoszące się do choroby Aujeszkyego reguluje decyzja Komisji 2008/185/WE z 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

Zgodnie z powyższą decyzją, państwami lub regionami Unii Europejskiej urzędowo wolnymi od choroby Aujeszkyego są państwa lub regiony, umieszczone na liście w załączniku nr I do tej decyzji, a państwami lub regionami prowadzącymi oficjalny program zwalczania choroby Aujeszkyego są państwa lub regiony, wymienione na liście w załączniku nr II do tej decyzji.

Na obszar regionów, które uzyskały status urzędowo wolnych od wirusa choroby Aujeszkyego u świń, mogą być wprowadzane wyłącznie świny spełniające wymagania zawarte w art. 1 i 2 decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji

w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

Na obszar regionów o statusie prowadzących program zwalczania choroby Aujeszkyego u świń mogą być wprowadzane wyłącznie świnię spełniające wymagania zawarte w art. 3 i 4 decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

Do czasu umieszczenia Rzeczypospolitej Polskiej na jednej z wyżej wymienionych list, powiatowy lekarz weterynarii nie może egzekwować dodatkowych gwarancji w handlu wewnątrzspółnotowym świniami w odniesieniu do choroby Aujeszkyego.

Wszystkie świnię przemieszczane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w ramach handlu wewnątrzspółnotowego muszą spełniać warunki określone w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. 2004, Nr 69, poz. 625, z późn. zm.) oraz rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych w handlu bydłem i świniami (Dz. U. z 2006 r. Nr 11, poz. 58).

Kontrolę weterynaryjną świń przemieszczanych w ramach handlu przeprowadza się zgodnie z przepisami ustawy z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (Dz. U. z 2004 r. Nr 16, poz. 145).

Świnię oraz nasienie, zarodki i komórki jajowe pozyskiwane od świń, będące przedmiotem handlu, powinny być zaopatrzone w świadectwo zdrowia, zgodne ze wzorem określonym w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 599/2004 z dnia 30 marca 2004 r. dotyczącym przyjęcia zharmonizowanego wzoru świadectwa i sprawozdania z kontroli związanych z wewnątrzspółnotowym handlem zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego oraz zawierać informacje, o których mowa w art. 7 decyzji Komisji 2008/185/WE.

4. Środki przewidziane programem

4.1. Wykaz środków przewidzianych programem

Okres trwania programu: 2010

Pierwszy rok: 2010

Ostatni rok: 2010

Kontrola

Zwalczanie

Badanie

Badanie

Ubój zwierząt chorych

Ubój zwierząt chorych

Rozszerzony ubój lub zabijanie

Zabijanie zwierząt chorych

- Zabijanie zwierząt chorych
- Rozszerzony ubój lub zabijanie
- Szczepienia
- Usuwanie produktów
- Leczenie
- Usuwanie produktów
- Monitorowanie lub nadzór
- Inne środki: świadectwa zdrowia towarzyszące przemieszczaniu świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4.2. Organizacja, nadzór i rola wszystkich zainteresowanych stron, biorących udział w programie

Zgodnie z art. 57 ust. 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, organ szczebla centralnego - Główny Lekarz Weterynarii - nadzoruje realizację programu zwalczania chorób zakaźnych zwierząt na terytorium całego kraju, a ponieważ jest on współfinansowany ze środków Unii Europejskiej, informuje Komisję Europejską o postępach w jego realizacji, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej.

Organem nadzorującym realizację programu na obszarze województwa jest wojewódzki lekarz weterynarii, na obszarze powiatu natomiast – powiatowy lekarz weterynarii.

Wojewódzki lekarz weterynarii koordynuje pracę powiatowych lekarzy weterynarii i przekazuje Głównemu Lekarzowi Weterynarii aktualne informacje o stanie realizacji programu w jego województwie. W przypadku, gdy odsetek stad zakażonych na obszarze powiatu przekracza 5%, wojewódzki lekarz weterynarii w uzgodnieniu z powiatowym lekarzem weterynarii ustala strategię zwalczania choroby Aujeszkyego w powiecie.

Powiatowy lekarz weterynarii pełni rolę koordynatora programu na obszarze powiatu, ustala harmonogram badań stad w kierunku choroby Aujeszkyego, sposób zwalczania choroby, nadzoruje przemieszczanie świń między stadami oraz do rzeźni.

Laboratoriami właściwymi do wykonywania badań w kierunku choroby Aujeszkyego u świń w ramach programu są zakłady higieny weterynaryjnej (ZHW) oraz inne laboratoria wyznaczone przez Głównego Lekarza Weterynarii, położone na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wykonujące badania w kierunku choroby Aujeszkyego.

Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2004 r. w sprawie wykazu laboratoriów referencyjnych właściwych dla poszczególnych rodzajów i kierunków badań (Dz. U. Nr 251,

poz. 2513) wyznaczyło jako Krajowe Laboratorium Referencyjne dla choroby Aujeszkiego - Zakład Chorób Świń PIWet - PIB w Puławach. Laboratorium referencyjne jest odpowiedzialne za kontrolę jakości testów ELISA przed dopuszczeniem ich do stosowania oraz za produkcję i standaryzację krajowych surowic referencyjnych, zgodnie ze wspólnotową surowicą referencyjną (załącznik nr III do decyzji Komisji 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkiego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie.

4.3. Wskazanie obszarów geograficznych i administracyjnych, na których będzie realizowany program

Program zwalczania choroby Aujeszkiego u świń będzie realizowany na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Programem zostaną objęte następujące województwa:

- 1) dolnośląskie;
- 2) kujawsko - pomorskie;
- 3) lubuskie;
- 4) lubelskie;
- 5) łódzkie;
- 6) małopolskie;
- 7) mazowieckie;
- 8) opolskie;
- 9) podkarpackie;
- 10) podlaskie;
- 11) pomorskie;
- 12) śląskie;
- 13) świętokrzyskie;
- 14) warmińsko - mazurskie;
- 15) wielkopolskie;
- 16) zachodniopomorskie.

Od choroby Aujeszkiego uwalniane będą regiony położone na obszarze poszczególnych województw.

Mapa 1. Podział administracyjny terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na województwa

4.4. Opis środków przewidzianych programem

4.4.1. Powiadomienie o chorobie

Choroba Aujeszkiego u świń jest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej chorobą podlegającą obowiązkowi rejestracji – pozycja nr 18 załącznika nr 3 do ustawy z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2004 r., Nr 64, poz. 625, z późn. zm.).

4.4.2. Zwierzęta i populacja zwierząt objęte programem

Zgodnie z niniejszym dokumentem, programem są objęte wszystkie stada świń zarejestrowane zgodnie z ustawą z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2004 r., Nr 91, poz. 872, z późn. zm.), przy czym w rozumieniu niniejszego programu za świnie uznaje się zwierzęta z rodziny *Suidae*, z wyjątkiem dzików.

4.4.3. Identyfikacja zwierząt i rejestracja gospodarstw

Identyfikacja zwierząt

Identyfikację świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej regulują następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 204, poz. 1281),
- 2) ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2007 r. Nr 133, poz. 921),
- 3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 listopada 2007 r. w sprawie sposobu oznakowania bydła, owiec i kóz oraz świń, określenia

wzorów znaków identyfikacyjnych oraz wymagań i warunków technicznych kolczyków dla zwierząt gospodarskich (Dz. U. Nr 220, poz. 1635),

Oznakowania świń w Rzeczypospolitej Polskiej dokonuje się poprzez założenie kolczyka na lewą małżowinę uszną zwierzęcia lub wytatuowanie w obu małżowinach usznych albo na grzbiecie zwierzęcia numeru siedziby stada, nadanego przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Indywidualne znakowanie, o którym mowa w programie, w przypadku oznakowania kolczykiem, dokonuje się poprzez umieszczenie na kolczyku kolejnego numeru zwierzęcia w stadzie. Indywidualny numer na kolczyku musi być naniesiony czytelnie i trwale.

Indywidualne znakowanie, o którym mowa w programie, w przypadku oznakowania tatuażem polega na dodatkowym wytatuowaniu kolejnego numeru zwierzęcia w stadzie.

Numer siedziby stada wraz z kolejnym numerem zwierzęcia w stadzie stanowi identyfikację zwierzęcia.

Zgodnie z art. 17 ust. 4 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, koszty związane z oznakowaniem zwierzęcia gospodarskiego ponosi jego posiadacz. W przypadku świń, dla których na podstawie przepisów o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich istnieje obowiązek prowadzenia rejestru i księgi, każda świnia jest indywidualnie oznakowana.

Rejestracja stad

Siedziby stad świń w Rzeczypospolitej Polskiej są rejestrowane w Centralnej Bazie Danych, prowadzonej przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Rejestrację stad świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej regulują następujące akty prawne:

- 1) ustawa z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2004 r. Nr 10, poz. 76, z późn. zm.),
- 2) ustawa z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342),
- 3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 lipca 2007 r. w sprawie rejestru podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną (Dz. U. z 2007 r. Nr 134, poz. 946).

4.4.4. Kwalifikacja zwierząt i stad:

Zasady kwalifikacji świń i stad świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z realizacją programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń reguluje następujący akt prawny:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń (Dz. U. z 2008 r. Nr 64, poz. 397).

4.4.5. Zasady przemieszczania zwierząt

Zasady przemieszczania świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej

w związku z realizacją programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń regulują następujące akty prawne:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń (Dz. U. z 2008 r. Nr 64, poz. 397).;
- 2) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 stycznia 2006 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych w handlu bydłem i świniami (Dz. U. z 2006 r. Nr 11, poz. 58).

4.4.6. Zastosowane badania i plany pobierania próbek

Zasady badania i plany pobierania próbek na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z realizacją programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń reguluje następujący akt prawny:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń (Dz. U. z 2008 r. Nr 64, poz. 397).

4.4.7. Zastosowane szczepionki i programy szczepień

Zastosowane szczepionki i programy szczepień na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z realizacją programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń reguluje następujący akt prawny:

- 1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń (Dz. U. z 2008 r. Nr 64, poz. 397).

4.4.8. Informacje i ocena dotycząca środków bezpieczeństwa biologicznego (zarządzanie i infrastruktura) obowiązujących w zaangażowanych gospodarstwach nie dotyczy.

4.4.9. Środki w przypadku uzyskania dodatnich wyników badań

Program jest realizowany zgodnie z metodą „szczepienie - eliminacja”, polegającą na szczepieniu świń w stadach zakażonych, badaniu serologicznym świń stada podstawowego i uboju lub zabiciu zwierząt o dodatnim wyniku tego badania lub na alternatywnej metodzie likwidacji wirusa w stadzie.

Wspomnianą wyżej alternatywną metodą likwidacji wirusa w stadzie zakażonym jest:

- 1) odroczony ubój świń w stadzie, polegający na uboju świń po osiągnięciu masy ubojowej, a w przypadku stad zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym także na uboju loch po wyproszeniu i odsadzeniu prosiąt albo
- 2) w uzasadnionych przypadkach, natychmiastowy ubój lub zabicie wszystkich świń w stadzie.

W przypadku uzyskania co najmniej jednego dodatniego wyniku badania w stadzie w ramach programu, powiatowy lekarz weterynarii właściwy ze względu na miejsce położenia tego stada, w drodze decyzji, wyznacza to stado jako ognisko choroby i nadaje temu stadu status stada zakażonego wirusem choroby Aujeszkyego oraz:

- 1) zakazuje:

- e) przemieszczania świń oraz ich nasienia, zarodków i komórek jajowych ze stada;
- f) przemieszczania świń, ich nasienia, zarodków i komórek jajowych do stada;
- g) używania knurów do krycia naturalnego
- h) wystawiania świadectw zdrowia dla świń znajdujących się w stadzie;

2) nakazuje:

- g) szczepienie świń w stadzie, zgodnie z pkt 3.3.2. i pkt 3.3.4. programu, albo
- h) odroczony ubój świń w stadzie, czyli ubój świń po osiągnięciu przez nie masy ubojowej lub ubój loch po wyproszeniu i odsadzeniu prosiąt, albo
- i) w uzasadnionych przypadkach, natychmiastowy ubój lub zabicie wszystkich świń w stadzie, zgodnie z pkt 3.3.5. programu,
- j) w stadach zarodowych i o pełnym cyklu produkcyjnym - indywidualne i trwałe oznakowanie wszystkich świń stada podstawowego przez ich posiadacza, jeżeli została wydana decyzja o szczepieniu świń w stadzie i ich sukcesywnej eliminacji albo decyzja o odroczonym uboju świń w stadzie, zgodnie z pkt 4.4.3. programu,
- k) bieżące oczyszczanie i odkażanie,
- l) wstępne i końcowe oczyszczenie i odkażenie miejsc, przedmiotów oraz środków transportu, z którymi miały kontakt świny znajdujące się w gospodarstwie, w sposób określony w pkt 3.3.6. programu – w przypadku gdy dany budynek zostanie całkowicie opróżniony ze zwierząt (zasada puste-pełne).

O metodzie zwalczania choroby decyduje powiatowy lekarz weterynarii, po przeprowadzeniu analizy ryzyka, biorąc w szczególności pod uwagę liczbę stad zakażonych na obszarze powiatu, obsadę zwierząt w tych stadach, dobrostan zwierząt i inne przesłanki epizootyczne (np. sytuacja epizootyczna w powiatach sąsiadujących), a także przesłanki ekonomiczne. W przypadku gdy odsetek stad zakażonych w powiecie jest równy lub wyższy niż 5 %, o metodzie zwalczania powiatowy lekarz weterynarii decyduje w uzgodnieniu z właściwym wojewódzkim lekarzem weterynarii.

Do szczepienia świń mogą być stosowane wyłącznie szczepionki delecyjne, zawierające wirus pozbawiony glikoproteiny gE (gE -).

Powyższe środki uregulowane są w następujących aktach prawnych:

- 1) ustawa z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń (Dz. U. z 2008 r. Nr 64, poz. 397).

4.4.10. System odszkodowań dla właścicieli zwierząt poddanych ubojowi i zabitych

System przyznawania odszkodowań za zwierzęta poddane ubojowi i zabite z nakazu powiatowego lekarza weterynarii w ramach programu zwalczania choroby Aujeszkyego uregulowane są w następujących aktach prawnych:

- 1) ustawa z dnia 11 marca 2004r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2008 r. Nr 213, poz. 1342); .
- 2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń (Dz. U. z 2008 r. Nr 64, poz. 397).

4.4.11. Kontrola wdrożenia programu i sprawozdawczość

Zasady kontroli wdrożenia programu oraz sprawozdawczości z realizacji programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń reguluje następujący akt prawny:

1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń (Dz. U. z 2008 r. Nr 64, poz. 397)..

5. Ogólny opis korzyści

Głównym celem wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń jest uwolnienie wszystkich województw Rzeczypospolitej Polskiej od tej jednostki chorobowej. W dniu zakończenia programu wszystkie województwa zostaną uznane za urzędowo wolne od wirusa choroby Aujeszkyego u świń.

Realizacja programu w konsekwencji ma umożliwić swobodny handel świniami z państwami, które są wolne od tej choroby lub w których jest realizowany taki program. Zgodnie z decyzją Komisji 2008/185/WE, świnie pochodzące z państw, które nie są wolne od choroby Aujeszkyego i które nie prowadzą programu zwalczania choroby, nie mogą być przedmiotem handlu wewnątrzspółnotowego. Rozpoczęcie realizacji programu będzie miało wpływ na rynek pracy, na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionów, gdyż doprowadzi do poprawy sytuacji epizootycznej populacji świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Rozpoczęcie realizacji programu będzie miało wpływ na rynek pracy, na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz sytuację i rozwój regionów, gdyż doprowadzi do poprawy sytuacji epizootycznej pogłowia świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

6. Dane dotyczące rozwoju epidemiologicznego choroby w ciągu ostatnich 5 lat

6.1. Rozwój choroby:

6.1.1. Dane dotyczące stad^(a) (jedna tabela na rok dla choroby/gatunku):

Rok: 2008

Sytuacja z dnia: 31 grudnia 2008 r.

Choroba ^(a): choroba Aujeszkiego

Gatunek: świnie

Region ^(c)	Łączna liczba stad ^(d)	Łączna liczba stad objętych programem	Liczba stad zbadanych ^(e)	Liczba stad z dodatnim wynikiem ^(f)	Liczba nowych stad z dodatnim wynikiem ^(g)	Liczba zlikwidowanych stad	% stad z dodatnim wynikiem wycięcia	Wskaźniki docelowe				
								% objętych stad	% stad z dodatnim wynikiem okres powstającego występowania stad	% nowych stad z dodatnim wynikiem częstość występowania w stadach		
Rzeczpospolita Polska	420 490*	420 490*	279 884	12 664	12 659**	2 944	23,25	66,59	10=(5/4)x100	4,52	11=(6/4)x100	4,52

* - w tym 109 642 stada puste

** - 5 stad pozostało w województwie z 2007 r.

^(a) Stada są równoważne z gospodarstwami, stosownie do sytuacji.

^(b) Choroba i gatunek zwierząt, w razie potrzeby.

^(c) Region określony w zatwierdzonym programie eliminacji chorób Państwa Członkowskiego.

^(d) Łączna liczba stad w regionie włącznie ze stadami kwalifikującymi się lub nie kwalifikującymi się do programu.

^(e) Badanie oznacza wykonanie testów stada objętego programem dla danej choroby w celu utrzymania, podwyższenia, itp. statusu zdrowotnego stada. Nie należy liczyć stada dwa razy w tej kolumnie nawet gdy zostało ono zbadane więcej niż raz.

^(f) Stada z co najmniej jednym zwierzęciem z dodatnim wynikiem podczas tego okresu, niezależnie od liczby badań, którym poddano stado.

^(g) Stada, których status w poprzednim okresie był nieznanym, nie wolny z wynikiem ujemnym, wolny, oficjalnie wolny, lub w zawieszaniu i w których znajdowało się co najmniej jedno zwierzę z dodatnim wynikiem w tym okresie.

6.1.2. Dane o zwierzętach (jedna tabela na rok dla choroby/gatunku)*
 Sytuacja z dnia: **31 grudnia 2008 r.**

Choroba ^(a): **choroba Aujeszkiego**

Gatunek: **świnie**

Region ^(b)	Łączna liczba zwierząt ^(c)	Liczba zwierząt ^(d) do zbadania w ramach programu	Liczba zbadanych zwierząt ^(d)	Liczba zwierząt zbadanych indywidualnie ^(e)	Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem	Ubój		Wskaźniki	
						Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem ubitych lub odstrzelonych	Łączna liczba zwierząt ubitych ^(f)	% objętych zwierząt	% zwierząt z dodatnim wynikiem Okres powstępowania zwierząt
1	2	3	4	5	6	7	8	9= (4/3)x100	10= (6/4)x100
Rzeczpospolita Polska	17 957 694	6 001 309	2 783 770	2 783 770	33 232	9073	187 957	46,39	1,19

^(a) Choroba i gatunek zwierząt, w razie potrzeby.

^(b) Region określony w zatwierdzonym programie eliminacji chorób Państwa Członkowskiego.

^(c) Łączna liczba zwierząt w regionie włącznie ze zwierzętami kwalifikującymi się lub nie kwalifikującymi się do programu.

^(d) Obejmuje zwierzęta badane indywidualnie lub objęte harmonogramem testów zbiorowych.

^(e) Dotyczy wyłącznie zwierząt badanych indywidualnie, nie dotyczy zwierząt testowanych w próbach zbiorowych (np. testy zbiorników mleka)

^(f) Dotyczy wszystkich zwierząt z dodatnim wynikiem ubitych oraz również zwierząt z wynikiem negatywnym ubitych w ramach programu.

6.2. Dane rozwarstwione dotyczące badań w ramach nadzoru i badań laboratoryjnych

6.2.1. Dane rozwarstwione dotyczące nadzoru i testów laboratoryjnych (jedna tabela na rok oraz dla choroby/gatunku)

Rok: **2008** Choroba ^(a): **choroba Aujeszkiego** Gatunek/kategoria zwierząt ^(b): **świnie**

Opis zastosowanych testów serologicznych: test ELISA gE₁, wykrywający przeciwciała przeciwko glikoproteinie E wirusa choroby Aujeszkiego.
Opis zastosowanych testów mikrobiologicznych lub wirusologicznych: nie dotyczy
Opis innych zastosowanych testów: nie dotyczy

Region ^(c)	Badania serologiczne		Badania mikrobiologiczne lub wirusologiczne		Inne badania	
	Liczba zbadanych próbek ^(d)	Liczba próbek z dodatnim wynikiem ^(e)	Liczba zbadanych próbek ^(d)	Liczba próbek z dodatnim wynikiem ^(e)	Liczba zbadanych próbek ^(d)	Liczba próbek z dodatnim wynikiem ^(e)
Rzeczpospolita Polska	2 783 770	33 232	-	-	-	-

^(a) Choroba i gatunek zwierząt, w razie potrzeby.

^(b) Hodowcy, kury nioski, itp., kiedy dotyczy.

^(c) Region określony w zatwierdzonym programie eliminacji chorób Państwa Członkowskiego.

^(d) Liczba zbadanych próbek, wszystkie zakwestionowano.

^(e) Liczba próbek z dodatnim wynikiem, wszystkie zakwestionowano.

6.3. Dane o zakażeniu (jedna tabela na rok dla choroby/gatunku)

Rok: 2008 Choroba^(a): **choroba Aujeszkiego** Gatunek: **świnie**

Region ^(b)	Liczba zakażonych stad ^(c)	Liczba zakażonych sztuk
Rzeczpospolita Polska	12 659	33 232

^(a) Choroba i gatunek zwierząt, w razie potrzeby.

^(b) Region określony w zatwierdzonym programie eliminacji chorób Państwa Członkowskiego.

^(c) Stada są równoważne gospodarstwom, stosownie do sytuacji.

6.4. Dane dotyczące statusu stad pod koniec każdego roku

Rok: 2008 Choroba^(a): **choroba Aujeszkiego** Gatunek: **świnie**

Region ^(b)	Łączna liczba stad i zwierząt objętych programem		Status nieznan ^(d)		Stado nie jest wolne lub nie jest oficjalnie wolne		Status stad i zwierząt objętych programem ^(e)				Stado wolne ^{(f)***}		Stado oficjalnie wolne ^(f)		
	Stada	Zwierzęta ^(f)	Stada	Zwierzęta ^(f)	Ostatni dodatni wynik badania ^(e)	Ostatni ujemny wynik badania ^(f)	Stado wolne lub oficjalnie wolne zawieszono ^(g)	Stada	Zwierzęta ^(f)	Stada	Zwierzęta ^(f)	Stada	Zwierzęta ^(f)	Stada	Zwierzęta ^(f)
Rzeczpospolita Polska	420 490*	17 957 694	151 137*	2 713 357	12 659**	322 101***	265 812	12 017 556	-	-	3 131	228 927	-	-	-

* - w tym 109 642 stada puste

** - w tym 2 944 stada zlikwidowane

*** - łączna liczba zwierząt w stadach zakażonych

^(a) Choroba i gatunek zwierząt, w razie potrzeby.

^(b) Region określony w zatwierdzonym programie eliminacji chorób Państwa Członkowskiego.

^(c) Pod koniec roku.

^(d) Status nieznan: brak wyników poprzednich badań.

^(e) Nie wolne i wynik ostatniego badania dodatni: stado zbadane, z co najmniej jednym dodatnim wynikiem w ostatnim badaniu.

^(f) Nie wolne i wynik ostatniego badania ujemny: stado zbadane z wynikami ujemnymi w ostatnim badaniu, ale nie będące "wolne" lub "oficjalnie wolne".

^(g) Zawieszono zgodnie z definicją w prawodawstwie wspólnotowym w odniesieniu do właściwej choroby na koniec okresu sprawozdawczego.

^(h) Stado wolne zgodnie z definicją w prawodawstwie wspólnotowym w odniesieniu do właściwej choroby.

⁽ⁱ⁾ Stado oficjalnie wolne zgodnie z definicją w prawodawstwie wspólnotowym w odniesieniu do właściwej choroby.

^(j) Dotyczy zwierząt objętych programem w stadach o określonym statusie (lewa kolumna).

6.5. Dane o programach szczepień lub leczenia

Rok: **2008** Choroba^(a): **choroba Aujeszkiego** Gatunek: **świnie**

Opis zastosowanego programu szczepień, działań terapeutycznych lub innego programu: szczepienie stad zakażonych oraz w obszarze zapowietrzonym zgodnie z zaleceniami producenta szczepionki

Region ^(b)	Łączna liczba stad ^(c)	Łączna liczba zwierząt	Informacja o programach szczepień					
			Liczba stad ^(c) w trakcie programu szczepień	Liczba stad ^(c) szczepionych	Liczba zwierząt szczepionych	Podana liczba dawek szczepionki	Liczba zaszczepionych dorosłych osobników ^(d)	Liczba zaszczepionych młodych zwierząt ^(d)
Rzeczpospolita Polska	420 490*	17 957 694	25 427	14 358**	480 116	554 080	391 625	88 491

* - w tym 109 642 stada puste

** - w tym 97 15 zaszczepionych stad zakażonych

^{a)} Choroba i gatunek zwierząt, w razie potrzeby.

^(b) Region określony w zatwierdzonym programie eliminacji chorób Państwa Członkowskiego.

^(c) Stada są równoważne gospodarstwom, stosownie do sytuacji.

^(d) Tylko dla brucelozy bydła, brucelozy owiec i kóz (*B. ovis*) i salmonelli odzwierzęcej oraz tak, jak określono w programie.

6.6. Dane dotyczące dzikiej zwierzyny

6.6.1. Oszacowanie liczebności populacji dzikiej zwierzyny

Rok: **2008** Metody szacowania^(a): **odstrzał dzików**

Regiony ^(b)	Szacunki liczebności populacji danego gatunku dzikiej zwierzyny	
	Gatunek:	Gatunek:
Rzeczpospolita Polska	dziki	-
Ogółem	*131 544.	

* - populacja dzików na terenie Rzeczypospolitej Polskiej w sezonie łowieckim 2006/2007 na podstawie danych publikowanych przez Polski Związek Łowiecki.

^(a) Za standardową metodę szacowania uważa się ubitą zwierzynę. Jeśli zastosowano inną metodę, należy ją opisać.

^(b) Region określony w zatwierdzonym programie eliminacji chorób Państwa Członkowskiego.

6.6.2. Monitoring dzikiej zwierzyny (jedna tabela na rok dla choroby/gatunku)

Rok:2008 Choroba ^(a): **choroba Aujeszkyego** Gatunek: **dziki** : **nie dotyczy**

6.3.3. Dane o szczepieniach lub leczeniu dzikiej zwierzyny: nie dotyczy

7. Założenia programu

7.1. Założenia związane z badaniami

7.1.1. Założenia w zakresie badań diagnostycznych

Choroba ^(a): **choroba Aujeszkyego** Gatunek: **świnie**

Region ^(b)	Rodzaj badania ^(c)	Docelowa populacja ^(d)	Rodzaj próbki ^(e)	Cel ^(f)	Liczba planowanych badań
Rzeczpospolita Polska	ELISA gE ^{*,**}	świnie	surowica	stałe monitorowanie choroby – potwierdzenie niewystępowania choroby w stadzie	4 705 000

* - cELISA lub iELISA – w zależności od regionu.

^{a)} Choroba i gatunek zwierząt; w razie potrzeby.

^{b)} Region określony w zatwierdzonym programie eliminacji chorób Państwa Członkowskiego.

^{c)} Opis testu (np. SN – test, AB-Elisa, RBT, ...).

^{d)} Określenie gatunków docelowych zwierząt (np. pleć, wiek, zwierzę hodowlane, zwierzę rzeźne,...).

^{e)} Opis próbki (np. krew, surowica, mleko, ...).

^{f)} Opis celu (np. kwalifikacja, nadzór, potwierdzenie podejrzanych przypadków, monitoring akcji, serokonwersja, kontrola wykreślonych szczepionek, testy szczepionek, kontrola szczepień,...).

7.1.2. Założenia w zakresie testowania stad i zwierząt

7.1.2.1. Założenia w zakresie badania stad^(a)

Choroba ^(b): **choroba Aujeszkiego**

Gatunek: **świnie**

Region ^(c)	Łączna liczba stad ^(d)	Łączna liczba stad objętych programem	Spodziewana liczba stad do zbadania ^(e)	Spodziewana liczba stad z dodatnim wynikiem ^(f)	Spodziewana liczba nowych stad z dodatnim wynikiem ^(g)	Spodziewana liczba stad do wycięcia	Spodziewany % stad z dodatnim wynikiem do wycięcia	Wskaźniki docelowe				
								Spodziewany % objętych stad	% stad z dodatnim wynikiem Spodziewany okres powstania występowania stad	% nowych stad z dodatnim wynikiem Spodziewana częstota występowania w stadach		
1	2	3	4	5	6	7	$8 = (7/5) \times 100$	$9 = (4/3) \times 100$	$10 = (5/4) \times 100$	$11 = (6/4) \times 100$		
Rzeczpospolita Polska	420 490*	420 490*	283 747	284**	284**	284	100	67,48	0,1	0,1		

* - w tym 109 642 stada puste

** - przyjmuje się, że w stałym monitorowaniu choroby w 2010 r. stwierdzonych zostanie 0,1 % stad zakażonych

(a) Stada są równoważne z gospodarstwami, stosownie do sytuacji.

(b) Choroba i gatunek zwierząt, w razie potrzeby.

(c) Region określony w zatwierdzonym programie eliminacji chorób Państwa Członkowskiego.

(d) Łączna liczba stad w regionie włącznie ze stadami kwalifikującymi się lub nie kwalifikującymi się do programu.

(e) Badanie oznacza wykonanie testów stada objętego programem dla danej choroby w celu utrzymania, podwyższenia, itp. statusu zdrowotnego stada. Nie należy liczyć stada dwa razy w tej kolumnie nawet gdy zostało ono zbadane więcej niż raz.

(f) Stada z co najmniej jednym zwierzęciem z dodatnim wynikiem podczas tego okresu, niezależnie od liczby badań, którym poddano stado.

(g) Stada, których status w poprzednim okresie był nieznanym, nie wolny z wynikiem ujemnym, wolny, oficjalnie wolny, lub w zawieszonym i w których znajdowało się co najmniej jedno zwierzę z dodatnim wynikiem w tym okresie.

7.1.2.2. Założenia w zakresie badań zwierząt

Choroba ^(a): **choroba Aujeszkiego**

Gatunek: **świnie**

Region ^(b)	Łączna liczba zwierząt ^(c)	Liczba zwierząt objętych programem ^(d)	Spodziewana liczba zwierząt do zbadania ^(e)	Liczba zwierząt do zbadania indywidualnie ^(e)	Spodziewana liczba zwierząt z dodatnim wynikiem	Ubój		Wskaźniki docelowe	
						Liczba zwierząt z dodatnim wynikiem do ubicia lub odstrzelenia	Łączna liczba zwierząt do ubicia ^(f)	Spodziewany % objętych zwierząt	% zwierząt z dodatnim wynikiem (Spodziewany okres powszechnego występowania zwierząt)
1	2	3	4	5	6	7	8	$9 = (4/3) \times 100$	$10 = (6/4) \times 100$
Rzeczpospolita Polska	17 957 694	17 957 694	4 705 000	4 705 000	4 705*	4 705	4 705	20	0,1

* - przyjmuje się, że w stałym monitorowaniu choroby w 2010 r. stwierdzonych zostanie 0,1 % zwierząt zakażonych

^(a) Choroba i gatunek zwierząt, w razie potrzeby.

^(b) Region określony w zatwierdzonym programie eliminacji chorób Państwa Członkowskiego.

^(c) Łączna liczba stad w regionie włącznie ze stadami kwalifikującymi się lub nie kwalifikującymi się do programu.

^(d) Obejmuje zwierzęta badane indywidualnie lub objęte harmonogramem testów zbiorowych.

^(e) Dotyczy wyłącznie zwierząt badanych indywidualnie, nie dotyczy zwierząt testowanych w próbach zbiorowych (np. testy zbiorników mleka).

^(f) Dotyczy wszystkich zwierząt z dodatnim wynikiem ubitych oraz również zwierząt z ujemnym wynikiem ubitych w ramach programu.

7.2. Cele kwalifikacji stad i zwierząt
Choroba ^(a): choroba Aujeszkiego

Gatunek: **świnie**

Region ^(b)	Cele w zakresie statusu stad i zwierząt objętych programem ^(c)													
	Łączna liczba stad i zwierząt objętych programem		Spodziewany nieznan status ^(d)		Spodziewane nie wolne lub nie oficjalnie wolne				Spodziewane wolne lub oficjalnie wolne zawieszono ^(e)		Spodziewane wolne ^(h)		Spodziewane oficjalnie wolne ⁽ⁱ⁾	
	Stada	Zwierzęta ⁽⁰⁾	Stada	Zwierzęta ⁽⁰⁾	Ostatni dodatni wynik badania ^(e)	Ostatni ujemny wynik badania ^(f)	Stada	Zwierzęta ⁽⁰⁾	Stada	Zwierzęta ⁽⁰⁾	Stada	Zwierzęta ⁽⁰⁾	Stada	Zwierzęta ⁽⁰⁾
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Rzeczpospolita Polska	420 490*	17 957 694	109 642	0	284	4 705	300 849**	17 631 951**	-	-	3 131	228 927	-	-

*- w tym 109 642 stada puste

** - bez stad pustych oraz stad (i zwierząt w tych stadach) uznanych za zakażone w 2008 r. i zaszczepione oraz bez stad (i zwierząt w tych stadach) przewidzianych jako zakażone w 2010 r.

^(a) Choroba i gatunek zwierząt; w razie potrzeby.

^(b) Region określony w zatwierdzonym programie eliminacji chorób Państwa Członkowskiego.

^(c) Pod koniec roku.

^(d) Status nieznan: brak wyników poprzednich badań.

^(e) Nie wolne i wynik ostatniego badania dodatni: stado zbadane, z co najmniej jednym dodatnim wynikiem w ostatnim badaniu.

^(f) Nie wolne i wynik ostatniego badania ujemny: stado zbadane z wynikami ujemnymi w ostatnim badaniu, ale nie będące "wolne" lub "oficjalnie wolne".

^(g) Zawieszono zgodnie z definicją w prawodawstwie wspólnotowym lub krajowym w odniesieniu do właściwej choroby, stosownie do sytuacji lub zgodnie z prawodawstwem krajowym.

^(h) Stado wolne zgodnie z definicją w prawodawstwie wspólnotowym lub krajowym w odniesieniu do właściwej choroby, stosownie do sytuacji lub zgodnie z prawodawstwem krajowym.

⁽ⁱ⁾ Stado oficjalnie wolne zgodnie z definicją w prawodawstwie wspólnotowym lub krajowym w odniesieniu do właściwej choroby, stosownie do sytuacji lub zgodnie z prawodawstwem krajowym.

7.3. Cele w zakresie szczepień lub leczenia

7.3.1. Założenia w zakresie szczepień lub leczenia

Choroba ^(a): **choroba Aujeszkiego** Gatunek: **świnie**

Region ^(b)	Łączna liczba zwierząt w trakcie programu szczepień lub leczenia	Łączna liczba stad ^(c) w trakcie programu szczepień lub leczenia	Łączna liczba stad ^(c) w trakcie programu szczepień	Liczba stad ^(c) do zaszczepienia	Spodziewana liczba stad ^(c) do zaszczepienia	Spodziewana liczba zwierząt do zaszczepienia	Spodziewana liczba dawek szczepionki do podania	Spodziewana liczba dorosłych zwierząt ^(d) do zaszczepienia	Spodziewana liczba młodych zwierząt ^(d) do zaszczepienia
Rzeczpospolita Polska	25 427*	480116	25 427	25 427	25 427	480 116	1 048 723**	391 625	88 491

* - kontynuacja szczepień rozpoczętych w 2008 r.

** - 3 krotnie zaszczepienie zwierząt młodych oraz dwukrotnie zaszczepienie zwierząt dorosłych

^(a) Choroba i gatunek zwierząt: w razie potrzeby.

^(b) Region określony w zatwierdzonym programie eliminacji chorób Państwa Członkowskiego.

^(c) Stada są równoważne gospodarstwom, stosownie do sytuacji.

^(d) Dotyczy tylko brucelozy bydła, brucelozy owiec i kóz (*B. ovis*) i salmonelli odzwierzęcej oraz odpowiednio, jak określono w programie.

7.3.2. Założenia w zakresie szczepień lub leczenia dzikiej zwierzyny

Choroba ^(a): **choroba Aujeszkiego** Gatunek: **dziki: nie dotyczy**

8. Szczegółowa analiza kosztów programu: trzeci rok realizacji programu (2010)*

Wszystkie wartości są podane bez VAT.

Koszty	Wyszczególnienie	Liczba jednostek (ilość)	Jednostkowy koszt (w złotych)	Całkowity koszt (w złotych) ⁽¹⁾	Finansowanie wspólnotowe (+/-)
1. Testów					
1.1. Koszt analizy próbek	test gE ELISA - wykonanie badania Koszt analizy próbek	4 705 000	4,00	18 820 000,00	+
1.2. Koszt pobrania próbek:	wynagrodzenie dla lekarzy weterynarii wynagrodzenie dla osób wykonujących czynności pomocnicze	4 705 000 4 705 000	5,20 ⁽²⁾ 0,75	24 466 000,00 3 528 750,00	- -
1.3. Inne koszty:	zakup zestawu do pobierania krwi	4 705 000	1,10	5 175 500,00	-
	unieszkodliwienie zestawu do pobierania krwi	4 705 000	0,062	291 710,00	-
2. Szczepienia					
2.1. Zakup szczepionki	zakup szczepionki	1048723	1,00	1 048 723,00	-
2.2. Koszt podania	podanie szczepionki	1048723	1,21	1 268 954,83	-
3. Uboju i zniszczenia					
3.1. Odszkodowanie za zwierzęta	zwierzęta ubite lub zabite z nakazu powiatowego lekarza weterynarii	4 705	200,00 ⁽³⁾	941 000,00	-
	zwierzęta padłe w wyniku przeprowadzenia zabiegów weterynaryjnych (0,01% padnięć)	470	400,00 ⁽⁴⁾	188 000,00	-

3.2. Unieszkodliwienie zwłok zwierząt	unieszkodliwienie zwłok zwierząt zabitych w ramach programu (knury, prosięta) wraz z dostarczeniem zwłok do zakładu utylizacyjnego	4 705	60,00 ⁽⁶⁾	282 300,00	-
	unieszkodliwienie zwłok zwierząt padłych w wyniku przeprowadzenia zabiegów weterynaryjnych (0,001% padnięć) wraz z dostarczeniem zwłok do zakładu utylizacyjnego	470	60,00 ⁽⁶⁾	28 200,00	
4. Czyszczenia i odkażania w stadach zakażonych⁽⁷⁾	w stadach o obsadzie do 100 świń	142	71,00	10 082,00	-
	w stadach o obsadzie powyżej 100 świń	142	317,00	45 014,00	-
OGÓLEM				59 858 233,83**	

* - koszty wyliczone wg średniego kursu NBP na dzień 9 lutego 2009 roku: 1 EUR = 4,5634 zł

** - szacunkowe koszty programu w 2010 r. w euro wynosić będą 13 117 025,43 EUR

(1) Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2010.

(2) Koszt szacunkowy. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonanie czynności lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii, wynagrodzenie za pobranie krwi do badań wynosi:

- 15,00 zł za pierwszą sztukę w stadzie;

- 4,50 zł za każde zwierzę od 2 do 5 sztuk w stadzie ;

- 3,40 zł za każde następne zwierzę w stadzie powyżej 5 sztuk.

(3) Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto średni koszt wyplaty odszkodowania za ubój/zabicie wszystkich typów produkcyjnych świń przy założeniu, że kwota odszkodowania za warchlaki, tuczniaki i lochy zostanie pomniejszona o kwotę sprzedaży żywca do rzeźni, a kwota odszkodowania za prosięta i knury wyniesie 100%.

(4) Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto, że średnia masa ciała świni wynosi około 100 kg, a cena za 1 kg żywca wieprzowego - 4 zł. Do określenia wysokości odszkodowania za świnię padłą w wyniku przeprowadzania zabiegów nakazanych przez organy Inspekcji Weterynaryjnej stosuje się przepisy rozdziału 8 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, a w szczególności art. 49 ust. 3 i 4 tej ustawy.

(5) Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto, że średnia masa świni przeznaczona do utylizacji wynosi 100 kg, a cena unieszkodliwienia 1 tony zwłok zwierzęcych wraz z dowozem do zakładu przetwórczego - 550 zł.

(6) Do określenia kosztu jednostkowego przyjęto, że średnia masa ciała świni wynosi około 100 kg, a cena unieszkodliwienia 1 kg zwłok zwierzęcych wraz z dowozem do zakładu przetwórczego - 0,60 zł.

(7) Koszt dotyczy czyszczenia i odkażania stad (budynków) uznanych za zakażone na podstawie wyników pierwszego i drugiego pobierania próbek przy założeniu, że w zależności od województwa średni koszt czyszczenia i odkażania siedziby stada o obsadzie do 100 świń wyniesie 60 - 100 zł, a o obsadzie powyżej 100 świń - 300 - 400 zł.

Szacunkowe koszty realizacji programu w latach 2011-2013.

Etap programu	Okres realizacji programu (rok)	Szacunkowy koszt realizacji programu (zł)
Stale monitorowanie choroby	2011	25 000 000
	2012	12 000 000
	2013	11 000 000

UZASADNIENIE

Celem projektu uchwały jest wykonanie upoważnienia zawartego w art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. Nr 213, poz. 1342 tj.). Stosownie do wyżej wymienionego przepisu, Rada Ministrów przyjmuje, w drodze uchwały, program zwalczania choroby zakaźnej zwierząt opracowany przez Głównego Lekarza Weterynarii. Przyjęcie programu w drodze uchwały podjętej przez Radę Ministrów poprzedza wystąpienie z wnioskiem o jego zatwierdzenie przez Komisję Europejską.

Program zwalczania objęty niniejszą uchwałą Rady Ministrów zawiera wymagania określone w art. 57 ust. 2 ww. ustawy oraz z postanowieniami decyzji Komisji 2008/425/WE z dnia 25 kwietnia 2008 r. ustanawiająca standardowe wymagania w zakresie przedkładania przez państwa członkowskie krajowych programów zwalczania, kontroli i monitorowania niektórych chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych w celu uzyskania finansowania wspólnotowego (Dz. Urz. UE Nr L 159 z 18.6.2008r., str. 1-45). Decyzja ta została skierowana do wszystkich krajów członkowskich Unii Europejskiej oraz wywołuje w polskim porządku prawnym skutki określone w art. 249 Traktatu Ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Dz. Urz. UE Nr C 340 z 10.11.1997 r., str. 173, ze zm.).

Program został opracowany celem zatwierdzenia do współfinansowania przez Komisję Europejską, zgodnie z decyzją Rady 90/424/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie wydatków w dziedzinie weterynarii (Dz. Urz. UE Nr L 224 z 18.08.1990 str. 19, z późn. zm.). Środki na realizację programu będą zabezpieczone w ustawie budżetowej na rok 2010.

W dniu 19 marca 2008 r. Rada Ministrów przyjęła program zwalczania choroby Aujeszkyego u świń na lata 2008-2013, w drodze rozporządzenia w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń. Powyższy program był przyjęty Uchwałą Nr 83/2007 Rady Ministrów z dnia 9 maja 2007 r. oraz został opracowany zgodnie z art. 57 ust. 2 ww. ustawy oraz z postanowieniami decyzji Komisji Europejskiej 2008/425/WE z dnia 25 kwietnia 2008 r. ustanawiającej standardowe wymagania w odniesieniu do treści wniosków o finansowanie przez Wspólnotę programów zwalczania, monitoringu i kontroli chorób zwierzęcych.

Do tej pory choroba Aujeszkyego była zwalczana na obszarze województwa lubuskiego, w latach 2006-2007, na podstawie następujących aktów prawnych:

- 1) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 czerwca 2006 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń na obszarze województwa lubuskiego;
- 2) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 sierpnia 2007 r. w sprawie wprowadzenia programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń na obszarze województwa lubuskiego w 2007 r.

Od 2008 r. choroba Aujeszkyego u świń jest zwalczana na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie wprowadzonego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 19 marca 2008 r. programu, choroba będzie podlegać zwalczaniu na terytorium całego kraju w latach 2008 – 2013.

Co roku do Komisji Europejskiej przesyłany jest program celem zaakceptowania do współfinansowania.

Program zwalczania choroby Aujeszkyego u świń został opracowany w związku z decyzją Komisji 2001/618/WE, która została zmieniona decyzją Komisji Nr 2008/185/WE z dnia 21 lutego 2008 r. w sprawie dodatkowych gwarancji w wewnątrzspółnotowym handlu trzodą chlewną odnoszących się do choroby Aujeszkyego oraz kryteriów przekazywania informacji o tej chorobie. Zgodnie z powyższą decyzją trzoda chlewna pochodząca z państw, które nie są wolne od choroby Aujeszkyego lub nie prowadzą programu zwalczania choroby, nie może być przedmiotem handlu z państwami członkowskimi Unii Europejskiej lub ich regionami, które spełniają powyższe warunki.

Zgodnie z decyzją Komisji Nr 2007/782/WE z dnia 30 listopada 2007 r. zatwierdzającej roczne i wieloletnie programy krajowe oraz wkład finansowy Wspólnoty w zakresie zwalczania, kontroli i monitorowania niektórych chorób zwierząt i chorób odzwierzęcych, przedstawione przez państwa członkowskie na 2009 r. i na lata następne. Polsce przyznano na zwalczanie choroby Aujeszkyego u świń na 2008 r. wkład finansowy w wysokości 2 500 000 euro. Koszty kwalifikowane do wysokości 2,5 mln. euro, które zostały przeznaczone na wykonanie badań laboratoryjnych w kierunku tej jednostki chorobowej, zostaną rozliczone z UE w roku 2010 po przedłożeniu sprawozdań i rozliczeń finansowych.

Mając na uwadze konieczność kontynuacji rozpoczętego w 2008 roku programu zwalczania choroby Aujeszkyego w 2010 roku z równoczesnym wykorzystaniem środków finansowych pochodzących z Unii Europejskiej stosownie do decyzji Rady 90/424/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie wydatków w

dziedzinie weterynarii opracowany został program zwalczania choroby Aujeszkyego u świń na rok 2010, który zgodnie z art. 57 ust 6 cytowanej powyżej ustawy, po przyjęciu go uchwałą Rady Ministrów zostanie do 30 kwietnia przesłany do Komisji Europejskiej celem zatwierdzenia do współfinansowania.

Przedmiotowy program objęty projektem uchwały po zatwierdzeniu przez Komisję Europejską będzie realizowany w ramach Programu zwalczania choroby Aujeszkyego u świń na lata 2008-2013.

Realizacja programu przyjętego w drodze niniejszej uchwały Rady Ministrów będzie nadzorowana przez Głównego Lekarza Weterynarii, a koordynowana w poszczególnych województwach przez wojewódzkich lekarzy weterynarii. Założenia przyjęte w programie będą realizowane przez powiatowych lekarzy weterynarii.

Projekt uchwały został zamieszczony w Planie prac Rady Ministrów.

Projekt uchwały jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Ocena skutków regulacji

1. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Przyjęcie uchwały przez Radę Ministrów umożliwi przesłanie programu do Komisji Europejskiej. W przypadku zaakceptowania programów przez Komisję Europejską, zaistnieje konieczność ich realizacji przez Inspekcję Weterynaryjną – w ramach wydatków zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2010.

Państwo wnioskujące zobowiązane jest do zabezpieczenia środków na realizację programu corocznie w ustawie budżetowej, przy czym na pierwszy rok realizacji w wysokości 100% kosztów. Kwota współfinansowania wyliczona zgodnie z decyzją Rady 90/424/EWG z dnia 26 czerwca 1990 r. w sprawie wydatków w dziedzinie weterynarii i zatwierdzona przez KE zostanie zrefundowana do 50 % w zakresie kosztów kwalifikowanych, w następnym roku po zrealizowaniu programu.

Szacunkowe koszty programu wynoszą 59 858 233 zł.

Są to szacunkowe koszty, które zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych

na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2010.

Bardzo istotną korzyścią dla budżetu państwa będzie osiągnięcie przez stada i regiony, a następnie przez Rzeczpospolitą Polską statusu urzędowo wolnego od

choroby Aujeszkyego u świń, co pozwoli w przyszłości zmniejszyć wydatki na badania w kierunku tej choroby.

2. Podmioty, na które oddziałuje projektowana regulacja

Wejście w życie uchwały nie będzie oddziaływało na organy państwa oraz podmioty prywatne.

Zatwierdzenie w drodze decyzji Komisji Europejskiej oraz wprowadzenie programu na 2010 rok do realizacji na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, wydanego na podstawie art. 57 ust. 7 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, będzie miała wpływ na organy Inspekcji Weterynaryjnej, zarówno bezpośrednio zaangażowane w realizację programu – powiatowych lekarzy weterynarii, jak również organy nadzorujące i koordynujące realizację programu – wojewódzkich lekarzy weterynarii i Głównego Lekarza Weterynarii. Będzie ono miało także wpływ na urzędowych lekarzy weterynarii, wyznaczonych do pobierania próbek do badań laboratoryjnych w kierunku choroby Aujeszkyego.

Najwięcej zadań w ramach tego programu otrzymają organy szczebla podstawowego Inspekcji Weterynaryjnej – powiatowi lekarze weterynarii. Organy te będą bezpośrednio odpowiedzialne za realizację programu wprowadzonego w drodze rozporządzenia.

3. Wpływ na rynek pracy, na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, sytuację i rozwój regionów

Wejście w życie uchwały nie będzie miało wpływu na rozwój regionów na rynek pracy, na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, sytuację i rozwój regionów.

Wpływ na rynek pracy, na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki, sytuację i rozwój regionów będzie miała realizacja programu, po ich zatwierdzeniu w drodze decyzji Komisji Europejskiej oraz wprowadzeniu w drodze rozporządzenia Rady Ministrów, wydanego na podstawie art. 57 ust. 7 ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

W wyniku realizacji wyżej wymienionego programu poprawie ulegnie sytuacja epizootyczna w zakresie choroby Aujeszkyego u świń na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Główną korzyścią dla właścicieli stad trzody chlewnej oraz podmiotów prowadzących obrót tymi zwierzętami będzie zwiększenie konkurencyjności polskich hodowców i producentów na rynku unijnym, jak również na rynkach państw trzecich.

Dodatkową korzyścią płynącą z realizacji programu, będzie możliwość uniknięcia przez wyżej wymienione podmioty strat bezpośrednich wynikających ze zmniejszenia produkcji zwierzęcej na skutek występowania wspomnianej choroby.

Kontynuacja programu wprowadzona w drodze rozporządzenia Rady Ministrów wydanego na podstawie art. 57 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt korzystnie wpłynie na poprawę sytuacji epizootycznej świń na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Konsultacje społeczne

W zakresie konsultacji społecznych projekt uchwały zostanie przesłany do zaopiniowania między innymi przez Krajową Izbę Lekarsko – Weterynaryjną, Krajową Radę Izb Rolniczych, Krajowy Związek Rolników Kółek i Organizacji Rolniczych, Związek Zawodowy Pracowników Rolnictwa w RP, Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy Weterynarii Inspekcji Weterynaryjnej, Sekcję Krajową NSZZ „Solidarność” Pracowników Weterynarii i Ogólnopolskie Stowarzyszenie Lekarzy Weterynarii Wolnej Praktyki „*Medicus Veterinarius*” z siedzibą w Namysłowie oraz organizacje branżowe działające w odniesieniu do trzody chlewnej.

Projekt uchwały zostanie również umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Opracowano w Departamencie
Bezpieczeństwa Żywności i Weterynarii:

Akceptował

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym: